

Pr-802/2006

SPRAWOZDANIE

***z rozpoznania zjawisk patologicznych, demoralizacji i przestępczości nieletnich
oraz stanu prewencji kryminalnej
w województwie warmińsko-mazurskim
w 2005 roku***

DEMORALIZACJA I PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH

1. Charakterystyka przestępczości nieletnich

W minionym roku w województwie warmińsko-mazurskim zanotowano dalszy spadek ogólnej przestępczości nieletnich. W roku 2005 nieletni popełnili 2 634 czynów karalnych, o 33 mniej niż w roku 2004 (2667 czynów). Stanowią one 5,2% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w 2005 roku w naszym województwie. Wskaźnik dynamiki przestępczości nieletnich w 2005r. w województwie wynosi 98,8%. Spadek ilości przestępstw popełnionych przez nieletnich skutkować będzie dalszą poprawą stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w województwie, a także – co ważne – poprawą poczucia bezpieczeństwa jego mieszkańców. Sukcesywne zmniejszanie rozmiarów przestępczości nieletnich jest efektem skuteczniejszej działalności profilaktycznej policjantów, lepszej współpracy ze społeczeństwem, wypracowania i wdrożenia nowych, doskonalszych form działań prewencyjnych oraz dużego, osobistego zaangażowania się policjantów w realizację zadań.

Spadek liczby czynów karalnych odnotowano na terenie działania dziewięciu komend miejskich/powiatowych:

- Elbląg - o 284
- Ostróda – o 60
- Nowe Miasto Lubawskie – o 18

- Węgorzewo – o 18
- Olsztyn – o 16
- Szczytno – o 12
- Lidzbark Warmiński – o 10
- Olecko – o 3
- Nidzica – o 2

Duży spadek liczby popełnionych czynów karalnych nastąpił w powiatach:

- Bartoszyce – o 102
- Ełk – o 95

Szczegóły zawiera tabela stanowiąca załącznik nr 1 do niniejszego sprawozdania.

Wskaźnik udziału czynów karalnych nieletnich do ogółu przestępstw stwierdzonych w 2005 roku wynosi 5,2%. Poziom tego wskaźnika przekroczyło pięć jednostek:

- Ełk – 9,2% (w 2004r.-5,7%)
- Bartoszyce – 8,5% (w 2004 r. –3,1%)
- Gołdap – 7,8% (w 2004r. –5,9%)
- Szczytno – 6,7% (w 2004r. – 6,6%)
- Elbląg – 6,2% (w 2004r. – 9.6%)
- Kętrzyn – 5,3% (w 2004r. – 3,6%)

W naszym województwie nieletni najczęściej byli sprawcami czynów o charakterze kryminalnym (2494 czynów, co stanowi 94,7% popełnionych przez nich czynów ogółem).

Kategorie przestępstw, najczęściej popełniane przez nieletnich to:

- kradzież z włamaniem – 631 (w 2004 roku – 884)
- kradzież cudzej rzeczy – 551 (w 2004 roku – 410)
- rozbój, kradzież rozbójnicza
i wymuszenie rozbójnicze - 189 (w 2004 roku – 163)
- uszczerbek na zdrowiu – 138 (w 2004 roku – 122)

Tendencję wzrostową czynów karalnych nieletnich w 2005 stwierdzono w kategoriach:

- kradzież cudzej rzeczy – o 141 czynów
- rozbój, kradzież rozbójnicza
i wymuszenie rozbójnicze – o 26 czynów
- uszczerbek na zdrowiu – o 16 czynów

W poszczególnych kategoriach przestępczość nieletnich przedstawia się następująco:

- ***kradzieże z włamaniem (popelniono o 363 mniej niż w roku ubiegłym)*** najwięcej popelniono w:
  - Olsztynie - 121 (w 2004 r. – 117)
  - Elblągu - 79 (w 2004 r. – 451)
  - Bartoszyce - 78 (w 2004r. – 10)

Natomiast najmniej popelniono w:

- Lidzbark Warmiński - 1 (w 2004r. – 21)
- Nowe Miasto Lub. - 1 (w 2004r. – 22)
- Mrągowo - 7 (w 2004r. – 31)

- ***kradzież cudzej rzeczy (w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost o 141 czynów)*** najwięcej odnotowano w:
  - Elblągu – 134 (w 2004 r. – 78)
  - Olsztynie – 98 (w 2004 r. – 84)
  - Ełku – 54 (w 2004 r. – 34)

Najmniej kradzieży cudzej rzeczy odnotowano:

- Węgorzewie – 1 (w 2004 r. – 6)
- Braniewo – 4 (w 2004 r. – 9)

- ***rozbojów, kradzieży i wymuszeń rozbójniczych (nastąpił wzrost – o 26 czynów)*** najwięcej odnotowano w:
  - Olsztynie – 39 (w 2004 r. – 34)
  - Elblągu – 30 (w 2004 r. – 36)
  - Ełku – 33 (w 2004 r. –15)

najmniej zanotowano w:

- Gołdapi - 1 (w 2004 r. – 4)
- Nowe Miasto Lub. - 2 (w 2004r. – 1)
- Olecko - 2 (w 2004 r.- 3)
- Pisz - 2 (w 2004r. – 14)

przestępstw tej kategorii nie popełniono:

- Działdowo (w 2004 r. – 3)
- Węgorzewo (w 2004 r. – 0)

- **„uszczerbek na zdrowiu”** (wzrost o 16 czynów):

najwięcej odnotowano w:

- Olsztynie - 26 (w 2004 r. – 33)
- Ełk - 16 (w 2004 r. – 8)
- Elbląg - 13 (w 2004 r. – 21)

Szczegóły zawiera tabela stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszego sprawozdania.

Analizując procentowe wskaźniki udziału czynów karalnych popełnionych przez nieletnich do ogółu przestępstw stwierdzonych zauważyć można, że najwyższy w roku 2005 występuje w kategorii **rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze** i wynosi 16,7%. Porównując do roku ubiegłego jest on wyższy bowiem w 2004 roku wynosił 12,4%.

Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 3 niniejszego sprawozdania.

W 2005 roku na 2634 czynów karalnych w województwie większość nieletni popełnili **na terenie miast** 2067, co stanowi 78,5% (79,1% -2004 roku).

miejsce popełnienia	czyny karalne nieletnich	Czyny o charakterze kryminalnym	uszczerbek na zdrowiu	Bójka lub pobicie	Kradzież cudzej rzeczy	Kradzież z włamaniem	Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze
województwo	2634	2494	138	97	551	531	189
miasto	2067	1964	100	86	436	389	151
% udział	78,5	78,7	72,5	88,6	79,1	73,2	79,9

W 2005 roku nastąpił wzrost liczby **nieletnich sprawców czynów karalnych**. W kolizję z prawem weszło 2551 nieletnich (w 2004 r. – 2480), to jest o 12 więcej niż w roku ubiegłym. Na niezmiennym poziomie znajduje się udział osób nieletnich do ogółu osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa i wynosi 8,7%.

Analizując dane o nieletnich sprawcach czynów karalnych i osobach podejrzanych, daje się zauważyć różny ich udział w poszczególnych powiatach. I tak na przykład:

- najwięcej nieletnich sprawców ujawniono - w Olsztynie (425)
- najmniej nieletnich sprawców ujawniono – Węgorzewie (21)
- wzrost liczby nieletnich sprawców czynów karalnych nastąpił w:
  - Bartoszycach – o 111
  - Iławie – o 40
  - Kętrzynie – o 34
  - Szczytnie – o 33
  - Olecku – o 18
  - Gołdapi - o 13
  - Piszcu – o 5
- spadek liczby nieletnich sprawców czynów karalnych nastąpił w:
  - Olsztynie – o 77
  - Ostródzie – o 26
  - Giżycku – o 18
  - Węgorzewie – o 17
  - Nowym Mieście Lub. – o 13
  - Działdowie – o 11

- Lidzbarku Warm. – o 10
- Nidzicy – o 7
- Elblągu – o 2
- Mrągowie – o 2

W województwie nieletni stanowią 8,7% ogółu ilości osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa.

Najwyższy wskaźnik ilości nieletnich popełniających czyny karalne do ogółu osób podejrzanych występuje w:

- Bartoszycach – 16,4% (w 2004 r.- 6,8%)
- Ełku – 12,9% (w 2004 r. – 12,6%)
- Szczytnie – 11,6% (w 2004 r. – 10,5%)
- Olecku – 10,2% (w 2004 r. – 8,9%)

Powyższe zagadnienie w rozbiciu na poszczególne powiaty obrazuje tabela, stanowiąca załącznik nr 4:

Wiek i płeć sprawców:

- 2551 nieletnich w wieku do 16 lat popełniło czyny karalne (w 2004 roku –2480)
- 159 nieletnich było w wieku do 13 roku życia (w 2004 roku – 59 nieletnich)
- wśród sprawców było 227 dziewcząt (w 2004 roku –176)

Nieletni popełnili czyny karalne działając:

- indywidualnie – 1831 (w 2004 r. - 1885)
- przez dwie osoby – 506 (w 2004 r. –521)
- w grupie – 297 (w 2004 r. – 261)

Dodatkowe informacje o nieletnich osobach podejrzanych:

- nie uczyło się – 51 (w 2004 roku – 83)

Do podstawowych bodźców determinujących przestępczość nieletnich zaliczyć można chęć zdobycia pieniędzy lub innych korzyści materialnych, zaimponowanie innym, namowa kolegów lub osób dorosłych, chęć przebywania i realizowania się w grupach nieformalnych, powielanie złych wzorców osobowych i zachowań mających często źródło w domu rodzinnym oraz poczucie bezkarności za wcześniejszą działalność przestępczą. Przestępczość nieletnich jest wypadkową wielu przyczyn. Do czynników tych zaliczyć można:

- niewydolność wychowawczą,
- postępujące bezrobocie, postępujące ubożenie rodzin,

- niewłaściwe wzorce w rodzinie (występujący alkoholizm, narkomania, przemoc domowa),
- rozluźnienie więzi rodzinnych,
- zagrożenia wynikające z alkoholizmu i narkomanii nieletnich,
- brak zagospodarowania czasu wolnego, dotyczy to szczególnie dzieci z rodzin uboższych, często właśnie zaniedbanej wychowawczo i opiekuńczo,
- wydłużona procedura postępowania w sprawach nieletnich, zbyt długi okres oczekiwania na wykonanie środka wychowawczego oraz nieskuteczność stosowanych środków wychowawczych,
- negatywny wpływ na psychikę dzieci treści przekazywanych przez środki masowego przekazu, szczególnie filmów przepełnionych brutalnymi scenami.

PRZYKŁADY SPEKTAKULARNYCH SPRAW Z UDZIAŁEM NIELETNICH

- Na terenie powiatu braniewskiego, 16-latek dokonał zabójstwa mężczyzny, zadając uderzenia drewnianym kołkiem w głowę, a następnie nożem, spowodował obrażenia ciała w postaci zmiżdżenia twarzoczaszki, ran kłutych klatki piersiowej, jamy brzusznej oraz wyciął genitalia.
- W Kętrzynie nieletni 15-latek będąc w mieszkaniu drugiego nieletniego grożąc nożem zażądał wydania akcesorii komputerowych i innych przedmiotów.
- Na terenie powiatu węgorzewskiego 17-latek poprzez uderzenie kolegi nożem w udo, spowodował ciężkie obrażenia ciała w wyniku których zmarł.
- 16-letni mieszkaniec powiatu dziadowskiego, na aukcji internetowej Allegro proponował do sprzedaży gry komputerowe na płytach CD w cenie 5 złotych za płytę.

2. Działania profilaktyczne policji, inicjatywy na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa, współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny. Przykłady programów prewencyjnych wraz z ich krótką charakterystyką.

W zakresie ograniczenia i zapobiegania przestępczości i demoralizacji nieletnich policjanci podejmowali szereg działań mających na celu ujawnienie źródeł niedostosowania społecznego nieletnich oraz stosowali szeroko pojętą profilaktykę.

W 2005 roku policjanci wykazali równie dobre rozpoznanie środowisk nieletnich i uzyskali następujące wyniki:

Ilość założonych kart nieletniego w okresie sprawozdawczym	ogółem:	1.	2074	
	z tego:	zagrożeń demoralizacją	2.	844
		sprawcy czynów karalnych	3.	1230
Ilość prowadzonych kart nieletniego ogółem (stan na ostatni dzień okresu sprawozdawczego)		4.	3032	
Wnioski, zawiadomienia, interwencje skierowane do instytucji i organizacji	Ogółem: (suma poz.6-13)	5.	4224	
	z tego do:	sądów rodzinnych	6.	2139
		szkół i innych placówek oświaty i wychowania	7.	721
		służby zdrowia i opieki społecznej	8.	499

		poradni wszelkich typów	9.	167
		organizacji społecznych i młodzieżowych	10.	13
		sąmorządów lokalnych	11.	48
		innych instytucji i organizacji	12.	829
ujawnieni nieletni:	pod wpływem narkotyków		13.	36
	pod wpływem alkoholu		14.	930
	członkowie subkultur młodzieżowych		15.	15
	uciekierzy z:	domów rodzinnych	16.	254
		placówek opiekuńczo - wychowawczych	17.	386
		ośrodków szkolno - wychowawczych	18.	221
		schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych	19.	75
	prostytuujący się:	dziewczęta	20.	2
chłopcy		21.	0	
sekty i nowe ruchy religijne			22.	0
rodziny patologiczne			23.	2313
rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze:	z nieletnimi		24.	0
	z rodzicami / opiekunami prawnymi		25.	2348
spotkania z młodzieżą			26.	9900
spotkania z rodzicami			27.	1211
spotkania z pedagogami			28.	2842

Szczegółowe dane o rozpoznaniu i profilaktycznej pracy Policji na rzecz nieletnich w poszczególnych powiatach zawiera Stp 16/1 stanowiący załącznik nr 5.

Od początku 2005r. we wszystkich jednostkach garnizonu warmińsko-mazurskiego realizowany jest opracowany przez Wydział Prewencji KWP w Olsztynie *Ogólnowojewódzki Program „BEZPIECZNA WARMIA I MAZURY”* i wchodzące w jego skład *projekty* wdrażane w 3 sferach (wszystkie *projekty* wymienione zostały w pkt. III niniejszego *Sprawozdania*). W ramach I sfery pn. *Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży i na terenie placówek oświatowych* wdrożone zostały w każdej z jednostek Policji dwa *projekty* adresowane do dzieci i młodzieży (jak również kadry pedagogicznej i rodziców). Są to: *„Redukcja strachu przed staniem się ofiarą przemocy rówieśniczej i wykorzystywania seksualnego na terenie szkół i placówek oświatowych województwa warmińsko-mazurskiego”* (adresowany do młodzieży szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych) oraz *„Bezpiecznie z Sierżantem Bobrem”* (skierowany do pierwszych klas szkół podstawowych). Pierwszy z *projektów* przewiduje stałą obecność policjantów w gimnazjach (nie tylko podczas prowadzenia spotkań ale także w celu oddziaływania prewencyjnego – w miejscach i czasie gdy jest ku temu największa potrzeba). Nauczyciele otrzymują od policjantów procedury działania w przypadku, gdy spotkają się z naruszeniami prawa, czy demoralizacją nieletnich. Propagowane jest stosowanie w szkołach zabezpieczeń w postaci monitoring wizyjnego i identyfikatorów dla uczniów. Działania są ukierunkowane na gimnazja ponieważ w tych szkołach notowano w przeszłości najwięcej interwencji Policji i jednocześnie zdecydowana większość osób nieletnich popełniających czyny zabronione jest w wieku uczniów gimnazjum. *Projekt „Bezpiecznie z Sierżantem Bobrem”* polega na przekazywaniu dzieciom przez policjantów i nauczycieli treści prewencyjnych pozwalających na unikanie zagrożeń. Prowadzenie zajęć umożliwiają opracowana w całości przez policjantów Wydziału Prewencji KWP w Olsztynie książeczka dla dzieci *„Elementarz Sierżanta Bobra”* i konspekty

dostosowane do każdego tematu zajęć. Podczas działań wykorzystywane są też maskotki Policji garnizonu warmińsko-mazurskiego – „Sierżanta Bobra”.

W roku 2005 policjanci również prowadzili szereg działań o charakterze prewencyjnym, w formie długofalowych bądź kilkudniowych akcji, a także programów prewencyjnych. We wszystkich powiatach przeprowadzono działania zainicjowane przez Wydział Prewencji KWP w Olsztynie, tj.

- **„Bezpieczne Ferie”** – zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom podczas ferii, zwłaszcza tym pozostającym w domu.
- **„Dzień Wagarowicza”** – akcja mająca na celu zapobieżenie wybrykom chuligańskim i zakłóceniom porządku publicznego przez młodzież oraz ujawnienie nieletnich spożywających alkohol i odurzających się środkami narkotycznymi. W tygodniu
- **„Wagarowicz”** – akcja mająca na celu przeciwdziałanie wybrykom chuligańskim i zakłóceniom porządku publicznego przez młodzież oraz ujawnienie nieletnich przebywających na wagarach.
- **„Bezpieczne wakacje”** – akcja ukierunkowana na lustrację miejsc letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, przeprowadzone przy współudziale pracowników oświaty, straży pożarnej, sanepidu, ZHP, PCK oraz działania mające na celu uniknięcie zagrożeń i zapewnienie bezpiecznego wypoczynku. W tygodniu poprzedzającym wakacje dzielnicowi odwiedzili uczniów szkół naszego województwa, celem przypomnienia zasad bezpiecznego wypoczynku przez co zmniejszenie liczby zdarzeń z udziałem dzieci i młodzieży m.in. w czasie wakacji.
- **Ogólnopolski „Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży”** – ramach, którego podjęto współpracę ze wszystkimi instytucjami zajmującymi się problematyką dzieci, młodzieży i ich rodzin szczególnie z pedagogami szkolnymi, prowadzono działania edukacyjne w szkołach podstawowych, gimnazjach i ponadgimnazjalnych.

Jednostki podległe KWP z własnej inicjatywy podejmowały szereg działań związanych z lokalnie potrzebami i występującymi zagrożeniami, między innymi:

- **w Elblągu :**
  - zorganizowano „IV Turniej Piłki Nożnej Młodzików o Puchar Komendanta Miejskiego Policji w Elblągu”. Wzięło w nim udział 13 drużyn reprezentujących szkoły całego powiatu elbląskiego.
  - wspólnie ze Związkiem Harcerstwa Polskiego zorganizowano festyn rekreacyjny z okazji Dnia Dziecka - „Pieguś 2005”. Podczas festynu rozegrano mecze finałowe „IV Turniej Piłki Nożnej Młodzików o Puchar Komendanta Miejskiego Policji w Elblągu”. Jedną z atrakcji imprezy był pokaz tresury psów służbowych oraz sprzętu specjalistycznego używanego przez policjantów Sekcji Ruchu Drogowego i Sekcji Kryminalistyki.

- **w Olsztynie:**
  - policjanci uczestniczyli w festynach:
    - zorganizowanym przez Szkołę Podstawową nr 15 w Olsztynie – liczba uczestników około 150 uczniów.
    - majówka lotnicza „Motomajówka”, organizowany przez Klub Rotary – uczestnikami byli mieszkańcy Olsztyna i turyści.
    - z okazji „Dnia Dziecka” organizowanym przez Dom Dziecka w Olsztynie – liczba uczestników około 100 osób.
    - zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Biskupcu „Rowerem z rodziną-bezpiecznie, zdrowo, kolorowo” – liczba około 200 osób.
    - „Bezpieczne wakacje” w olsztyńskim amfiteatrze – liczba uczestników około 300 osób.
    - „I Festyn Rekreacyjno -Sportowy Komendanta Miejskiego Policji w Olsztynie” zorganizowany 200 wychowanków domów dziecka.
    - Festyn „Bezpieczny Olsztyn” organizowany przez MZPiTU w Olsztynie, tematem profilaktyka uzależnień.
    - Festyn organizowany w olsztyńskim amfiteatrze wspólnie MZPiTU, MOK-u, MOPS-u, PCPR-u – adresowany do dzieci i młodzieży, uczestników około 50 osób.
    - Festyn „Bezpieczne Świąta” w Hali Urania w Olsztynie, organizowany przez Miejski Zespół Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Olsztynie – liczba uczestników około 100 osób
  - „Bezpieczna droga do szkoły: mój odbłask – moje życie” – Głównym celem działań jest uświadomienie i przybliżenie dzieciom istniejących zagrożeń jakie mogą zaistnieć w ruchu drogowym, podczas drogi do jak i powrotu ze szkoły, przypomnienie dzieciom podstawowych zasad bezpieczeństwa, które obowiązują w ruchu drogowym; wpojenie dzieciom nawyku ciągłego noszenia odbłasku niezależnie od czasu, miejsca i pory roku; nauczenie dzieci praktycznego stosowania nabytej wiedzy.
- **w Braniewie:**
  - w dniu Święta Policji zorganizowano pokaz sprzętu policyjnego, broni, pojazdów służbowych oraz tresury psa służbowego. Podczas tresury psa zaprezentowano podstawowe zasady bezpiecznego zachowania się w kontakcie z obcym psem oraz podczas ataku zwierzęcia
  - W ramach turnieju pn. „Dni rodziny” organizowanego w Szkole Podstawowej w Szylenach i Żelaznej Górze, policjanci przeprowadzili turniej z zakresu wiedzy prewencyjnej i przepisów ruchu drogowego. Rodzina w składzie: tato, mama i dziecko miały do wykonania szereg zadań m.in. rozpoznać znaki drogowe, udzielenia pierwszej pomocy, rozwiązanie krzyżówki dot. bezpieczeństwa., ułożenia wiersza o tematyce profilaktycznej.
- **w Bartoszycach:**

- „Mówię NIE !!!” – akcja skierowana do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalistów. Celem działań jest wyrabianie u uczniów umiejętności przeciwstawiania się „modzie na dorosłość” przejawiającej się w takich negatywnych zachowaniach jak: palenie tytoniu, picie alkoholu, zażywanie narkotyków, używanie słownictwa wulgarnego, agresywne zachowania w stosunku do rówieśników i starszych.
- „Bezpieczeństwo dziecka” – akcja skierowana do wychowawców, nauczycieli i rodziców mająca na celu uświadomienie niebezpieczeństw i zagrożeń jakie mogą spotkać dzieci i młodzież pozostających bez opieki dorosłych.
- **w Działdowie:**
  - w okresie trzech miesięcy przeprowadzono działania nastawione na ujawnianie przestępstw nielegalnej sprzedaży alkoholu osobom nieletnim na terenie powiatu działdowskiego. Celem działań było wyeliminowanie procederu nielegalnej sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia oraz ograniczenie liczby nieletnich spożywających alkohol . W działaniach uczestniczyli policjanci prewencji i pionu kryminalnego, funkcjonariusze Straży Miejskiej oraz przedstawiciele Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W trakcie działań prowadzono obserwacje i kontrole placówek handlowych pod kątem sprzedaży alkoholu nieletnim, a także kontrolowano miejsca zwyczajowego przebywania dzieci i młodzieży. Ponadto prowadzono rozmowy z właścicielami sklepów i sprzedawcami, w trakcie których poruszano tematy związane z konsekwencjami sprzedaży alkoholu nieletnim oraz sposób postępowania w przypadku podejrzenia, że osoba kupująca alkohol jest nieletnia. Powyższą tematykę przedstawiano na łamach lokalnej prasy i telewizji kablowej. W trakcie działań nie ujawniono przypadków sprzedaży alkoholu nieletnim oraz nieletnich będących pod wpływem alkoholu. Ujawniono natomiast 2 przypadki sprzedaży alkoholu bez zezwolenia.
  - podczas obchodów „VI Warmińsko-mazurskich Dni Rodziny” połączonych z „Dniem Godności Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną” organizowanych przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Warsztat Terapii Zajęciowej Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjno – Wychowawczy w Działdowie, policjanci zorganizowali punkt policyjny, w którym prezentowali sprzęt i pracę Policji, udzielali porad prawnych, przeprowadzono prelekcję na temat zagrożeń związanych z życiem rodzinnym (przemoc domowa, alkoholizm, demoralizacja nieletnich)
- **w Ełku:**
  - „Z Policją Bezpiecznie” – festyn na którym w formie zabawy, podczas konkursów dla dzieci i młodzieży propagowano bezpieczne zachowania w domu, nad wodą, w lesie i na podwórku.
  - „Bezpieczna Droga do szkoły w Krainie Bociana” akcję przeprowadzono wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Ełku oraz Urzędem Gminy w Ełku i Kalinowie, Państwowej

Straży Pożarnej, Stowarzyszenia Pomocy Ofiarom Wypadków Drogowych „Trauma”, Ełckiego Forum Gospodarczego, Gazety Olsztyńskiej, Radia „Olsztyn”, „Radio 5”. Jej celem było wyposażenie uczniów klas 0-3 szkół podstawowych z terenów wiejskich powiatu ełckiego w pakiety tj. zawieszki, opaski i kamizelki odblaskowe.

- **w Giżycku:**

- działania prewencyjne „Klepsydra” ukierunkowane na ograniczenie naruszeń prawa na terenie lokalu „Klepsydra” i w jego okolicy. Celem podejmowanych działań było również podniesienie poczucia bezpieczeństwa osób przebywających w tym rejonie, zmniejszenie liczby osób nieletnich spożywających alkohol oraz przeciwdziałanie narkomanii.
- Działania „Błokowisko” ukierunkowane na zapobieganie aktów wandalizmu dokonywanych przez nieletnich gromadzących się w rejonie osiedla mieszkaniowego XXX-lecia w Giżycku. Celem działań było ujawnianie nieletnich będących pod wpływem alkoholu bądź substancji psychotropowych, ujawnianie i legitymowanie osób przebywających w godzinach wieczorowo - nocnych poza miejscem zamieszkania (informowanie o tym rodziców), osób stojących na klatkach schodowych bloków mieszkalnych.

- **w Gołdapi:**

- „Zaufaj niebieskiej skrzynce”- skrzynki zostały zamontowane w szkołach podstawowych i gimnazjach, do których uczniowie wrzucają informacje na temat zaobserwowanych nieprawidłowości. Umożliwiają one szybkie zdiagnozowanie niepożądanych zjawisk i podjęcie działań zmierzających do ich ograniczenia.

- **w Iławie:**

- „Odblaskowy Powiat” – działania mające na celu przygotowanie dzieci i młodzieży do bezpiecznego korzystania z dróg publicznych jako pieszych, pasażerów, rowerzystów, motorowerzystów oraz wykształcenia w dzieciach poczucia odpowiedzialności za innych.
- Przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie powołano „Zespół Interdyscyplinarny”. Członkami którego są: policjant z Zespołu ds. Prewencji Kryminalnej, Nieletnich i Patologii KPP, pedagog ulicy, kurator, Komendant Straży Miejskiej oraz przedstawiciele iławskich szkół. Zadaniem zespołu jest kompleksowe i indywidualne zajęcie się osobami nieletnimi wchodzącymi w konflikt z prawem oraz podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających przestępczości nieletnich.

- **w Kętrzynie:**

- w porozumieniu z Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Wójcie Gminy Kętrzyn oraz Warmińsko-Mazurską Fundacją Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach

Drogowych „AMIKUS” wyposażono dzieci szkół klas młodszych wszystkich szkół podstawowych w zawieszki i opaski odblaskowe.

- **w Lidzbarku Warmińskim:**

- „Z prawem na ty” dla uczniów szkół gimnazjalnych zorganizowano konkurs wiedzy.

- **w Mrągowie:**

- „Wczesna interwencja szansą na ratunek” – jest to program duński „SSP- Współpraca” pilotażowo wprowadzony na terenie powiatu mrągowskiego, rekomendowany przez Urząd Marszałkowski. W ramach działań podjęto wielokierunkową współpracę międzyinstytucjonalną, polegającą na wspólnym działaniu, wymianie informacji oraz podejmowaniu wczesnej informacji. W każdej gminie utworzono „Zespoły ds., Profilaktyki Przestępczości, Przemocy i Uzależnień wśród dzieci i młodzieży.
- Policjanci uczestniczą w programie Urzędu Miasta i Gminy w Mikołajkach „Bezpieczne życie w roku szkolnym 2005/2006”, którego zadaniem jest ukazanie uczniom szkół podstawowych zasad zachowania się w sytuacjach ekstremalnych (katastrofach, pożarach, na wodzie oraz w sytuacji zagrożenia przestępstwem).

- **w Nidzicy:**

- „Nietrzeźwy w miejscu publicznym” działania skierowane na ograniczenie spożywania alkoholu w miejscach publicznych, a w szczególności w kierunku ograniczenia dostępu napojów alkoholowych dla dzieci i młodzieży.
- „Żniwa – ogień 2005” działania mające na celu zapobieganie wypadkom z udziałem dzieci w podczas prac polowych, zmniejszenie zagrożenia pożarowego w rejonach wiejskich.

- **w Nowym Mieście Lubawskim:**

- wspólnie z przedstawicielami Banku Spółdzielczego podjęto inicjatywę wyposażenia uczniów szkół podstawowych w opaski odblaskowe. Podczas spotkań w szkołach policjanci prowadzili prelekcje na temat bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

- **w Olecku:**

- „Narkotyki w świetle prawa” – akcja skierowana do uczniów szkół średnich i gimnazjalnych informująca o prawnych i społecznych skutkach związanych z narkotykami.

- **w Ostródzie:**

- „Blokersi”, działania ukierunkowane na chuliganów osiedlowych mające na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz łamaniu zasad współżycia społecznego zarówno przez osoby nieletnie jak i dorosłe, na terenie ostródzkich osiedli mieszkaniowych.

- „Małolat”, działania ukierunkowane na nieletnich spożywających alkohol, palących papierosy, polegające na kontrolowaniu miejsc gromadzenia się osób nieletnich: parki, skwery, punkty sprzedaży alkoholu.
- **w Pieszku:**
  - „Bezpieczne osiedla, bezpieczny park”, działania podjęte z uwagi na gromadzenie się młodzieży pod blokami mieszkalnymi i na terenie pobliskiego parku. Głównym celem podejmowanych działań było zapobieganie naruszeniom porządku publicznego, niszczeniu mienia publicznego przez nieletnich oraz ujawnianie i zapobieganie przypadkom sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim
  - „Dni otwarte piskiej komendy”, celem podjętych działań było przybliżenie dzieciom i młodzieży pracy policjanta , a także tworzenie nowego wizerunku Policji, a w szczególności dzielnicowego.
- **w Węgorzewie:**
  - „Żyj zdrowo i bezpiecznie” konkurs dla dzieci ze Szkoły Podstawowej w Pozezdrzu.

W poszczególnych jednostkach terenowych, inicjatorami działań prewencyjno-profilaktycznych, prowadzonych na rzecz dzieci i młodzieży są specjaliści do spraw nieletnich. Istotną rolę odgrywają również dzielnicowi. Skuteczność podejmowanych działań zależy od współdziałania instytucji państwowych, samorządowych i organizacji społecznych.

Ważne jest, że na froncie problematyki nieletnich Policja nie pozostaje już sama. Coraz więcej podmiotów zainteresowanych jest współpracą. Do wspólnych działań na rzecz dzieci i młodzieży włączyły się: szkoły, Kuratorium Oświaty, placówki wychowawcze, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, sady rodzinne i nieletnich, kuratorzy sądowi , Towarzystwa Pomocy Dzieciom, towarzystwa socjopatologiczne, MOPS/GOPS, Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisje Rodziny, Zespoły Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Liga Polskich Kobiet, ZHP, OHP, PCK, Stowarzyszenie „Monar”, Sanepid, PIP, PZW, Straż Miejską, Straż Pożarną, Straż Rybacką, Straż Leśną, Straż Graniczną, ”Caritas”, Towarzystwa Ubezpieczeniowe, Domy Kultury, Kościoły, środki masowego przekazu.

3. Działalność policyjnych izb dziecka

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego znajdują się dwie policyjne izby dziecka. Znajdują się one w strukturach organizacyjnych Komendy Miejskiej w Elblągu i w Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie.

W policyjnych izbach dziecka umieszczono:

	2004 r.	2005 r.	różnica
w Elblągu	260	203	-57
w Olsztynie	202	196	-6
RAZEM	462	399	-63

Z powyższego zestawienia wynika, że w obu izbach w 2005 roku, umieszczono 399 nieletnich tj. o 63 mniej niż w roku ubiegłym. Spadek umieszczeń nastąpił w Elblągu o 57 umieszczeń, natomiast w Olsztynie o 6 zatrzymań.

Wśród nieletnich umieszczonych w obu izbach dominują chłopcy 351 (w 2004 r- 425), dziewcząt było 48 (w 2004 roku – 37).

Zdecydowana większość nieletnich umieszczona została z uwagi na popełnienie czynu karalnego- 370 (w 2004r – 424), natomiast z powodu samowolnego popytu poza placówką Ministerstwa Sprawiedliwości (29 nieletnich). Po raz kolejny zatrzymano w pid 154 nieletnich (w 2004r.- 161), co stanowi 38,6% ogółu umieszczonych.

Czas pobytu nieletnich w izbach dziecka

Zdecydowana większość nieletnich w pid przebywała do 72 godzin tj 369 nieletnich, co stanowi 92% ogółu zatrzymanych nieletnich (w 2004 roku – 398 nieletnich). Natomiast 30 nieletnich przebywało dłużej (w 2004 roku – 64). W Elblągu – 10 nieletnich, w Olsztynie – 20). O dłuższym pobycie nieletnich w izbie decydowali sędziowie rodzinni wydając stosowane postanowienia. W roku 2005, czas oczekiwania na miejsce w placówce resocjalizacyjnej uległ skróceniu. W Elblągu najdłużej na miejsce w placówce oczekiwał 1nieletni przez 49 dni (w 2004 roku - 82dni), natomiast w Olsztynie 1 nieletni przebywał 44 dni (w 2004 roku - 48 dni). Czas pobytu nieletnich powyżej 3 dni w poszczególnych izbach przedstawia się następująco:

W Elblągu:

- 49 dni – jeden nieletni
- 43 dni – jeden nieletni
- 11 dni – jeden nieletni
- 3-5 dni – 7 nieletnich (oczekiwanie na konwój do Zakład Popr. i Schronisko Mł.)

W Olsztynie:

- 44 dni – 1 nieletni

- 29 dni - 1 nieletni
- 18 dni - 1 nieletni
- 15 dni - 1 nieletni
- 14 dni - 3 nieletnich
- 13 dni - 1 nieletni
- 8 dni - 3 nieletnich
- 7 dni - 2 nieletnich
- 6 dni - 1 nieletni
- 4 dni - 1 nieletni
- 3-5 dni – 5 nieletnich (oczekiwanie na konwój do Zakład Popr. i Schronisko Mł.)

Wydarzenia nadzwyczajne na terenie pid

W roku 2005 w obu izbach naszego województwa zaistniały trzy wydarzenia nadzwyczajne. W Izbie Dziecka w Elblągu miał miejsce jeden wypadek nadzwyczajny tj. próba samobójcza nieletniego (szczegóły zawiera Meldunek nr Pr-363/2005 z dnia 17.02.2005 roku). Natomiast w Policyjnej Izbie Dziecka w Olsztynie – dwa wypadki nadzwyczajne tj. naruszenie nietykalności cielesnej policjanta w dniu 19.11.2005 r oraz próby samobójczej nieletniego w dniu 19.11.2005 roku.

Działalność profilaktyczna i resocjalizacyjna w izbach

Wychowawcy izb dziecka prowadzili zajęcia dydaktyczno-wychowawcze z nieletnimi. W ramach pracy profilaktycznej, na bieżąco informowali instytucje zajmujące się sprawami nieletniego. W sumie w 2005 roku przesłano pism, szczegóły przedstawia poniższa tabela:

	Liczba pisemnych wniosków i interwencji skierowanych do:			
	Sądu rodzinnego	Placówek i instytucji państwowych	Jednostek Policji	RAZEM
Elbląg	156	78	111	345
Olsztyn	36	14	23	73
RAZEM	192	92	134	418

Największą ilość pism pracownicy pod wystosowali do sądu rodzinnego tj. 192 - 46% wszystkich pism, następnie do jednostek Policji 134 (32%). Natomiast do placówek i instytucji państwowych 92 (22%).

Wejście nieletniego na drogę przestępczą nie ma na ogół charakteru przypadkowego, często poprzedzone jest wcześniejszymi sygnałami, symptomami świadczącymi o zaburzeniach w jego rozwoju psychicznym, bądź społecznym. Dlatego ważną sprawą jest wczesne zauważenie problemu, jego zdiagnozowanie, a przede wszystkim obieg informacji oraz podjęcie działań na rzecz nieletniego przez odpowiednie instytucje. Dużą rolę w kształtowaniu nieletnich odgrywa działalność w ich środowisku dlatego policjanci prowadzą rozmowy z rodzicami bądź prawnymi opiekunami zgłaszającymi się po nieletnich, udzielają porad.

Działania prewencyjne podejmowane w:

• *Policyjnej Izbie Dziecka w Elblągu:*

- policjanci przeprowadzili 102 rozmowy z rodzicami nieletnich przebywających w Izbie. Rodzice odbierający swoje dzieci z *pid* otrzymywali teczki z materiałami dydaktyczno-profilaktycznymi pn. „Rady dla rodziców” oraz ulotkami dot. narkomanii, alkoholizmu i przemocy. W 2005 roku wydano 40 takich teczek.
- przeprowadzili 72 spotkania z młodzieżą szkolną, rodzicami, nauczycielami na temat narkomanii i niedostosowania społecznego młodzieży,
- uczestniczyli w realizacji programu pn. „Bez narkotyków w szkole bezpieczniej” – działaniach profilaktycznych przy użyciu wyszkolonego psa, na terenie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- udzielali porad w ramach policyjnego telefonu zaufania w postaci bezpłatnej infolinii. Przy telefonie dyżurowali przez całą dobę wychowawcy Izby Dziecka, policjanci innych ogniw oraz w wyznaczonym terminie przedstawiciele innych instytucji (psychologowie, przedstawiciele MOPS-u, Monar-u, Kuratorzy Zawodowi),
- współpracowali z Wyższą Szkołą Humanistyczną w Elblągu w zakresie:
  - przeprowadzania zajęć pokazowych w Izbie,
  - odbywania praktyk metodycznych i asystenckich przez studentów.

• *Policyjnej Izbie Dziecka w Olsztynie:*

- przeprowadzili 6 spotkań z młodzieżą szkolną, rodzicami, nauczycielami.
- przeprowadzano rozmowy z rodzicami zgłaszającymi się po odbiór nieletnich.

- udzielano porad dla rodzin, które samodzielnie zgłosiły się do Izby.
- przyjęto 338 zgłoszeń w ramach telefonu anonimowego policji, w tym:
  - udzielono 117 porad z zakresu prawa karnego, wykroczeń, cywilnego i innych,
  - sporządzono 39 pism do jednostek policji
  - 183 zgłoszeń dot. zakłócenia porządku, interwencji domowych, różnych zdarzeń przekazano niezwłocznie dyżurnym jednostek Policji.

4. Opis zjawisk patologicznych występujących wśród dzieci, młodzieży i w rodzinie oraz działania podjęte przez policję w celu zminimalizowania wymienionych zjawisk

a) alkoholizm

Nadużywanie alkoholu niesie za sobą poważne następstwa we wszystkich dziedzinach życia. Alkohol stymuluje do zachowań agresywnych, pozbawia hamulców emocjonalnych, w efekcie czego dochodzi do konfliktów z prawem i nieporozumień rodzinnych.

Do najczęstszych przyczyn alkoholizmu należy zaliczyć między innymi bezrobocie oraz frustrację i związaną z tym nieumiejętność radzenia sobie z trudnościami codziennego życia. W niełatwych sytuacjach ludzie często sięgają po alkohol, który daje im tylko chwilową ucieczkę od problemów.

Niepokojący jest fakt, iż po alkohol sięgają coraz młodszy ludzie. Zjawiskiem często obserwowanym przez policjantów garnizonu warmińsko-mazurskiego jest spożywanie przez nieletnich piwa, które często traktowane jest jak zwykły napój wypijany do towarzystwa. Co gorsze w wielu przypadkach również rodzice postrzegają piwo jako napój gaszący pragnienie i nie widzą niczego niewłaściwego w spożywaniu go przez nieletnich. Znane są również przypadki spożywania alkoholu w innych postaciach. Na terenie działania KPP w Bartoszycach sporym problemem jest kupno alkoholu przez nieletnich od obywateli Rosji. Podobny problem zgłaszali policjanci z KPP w Kętrzynie, gdzie bliskie sąsiedztwo z Obwodem Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej powoduje, że na terenie tego powiatu alkoholizm jest poważnym problemem. Podobnie jest w Giżycku, gdzie bliskość granicy z Rosją i Białorusią sprzyja "przemytowi" alkoholu, który jest znacznie tańszy od alkoholu z polskimi znakami skarbowymi akcyzy, a co za tym idzie bardziej dostępny dla biedniejszej części społeczeństwa. Zdarzają się również przypadki sprzedaży alkoholu nieletnim przez uprawnione punkty handlowe. Z rozmów przeprowadzanych z pedagogami szkolnymi wynika, że spożywanie alkoholu przez młodzież szkół średnich jest uważane przez nią jako zjawisko "normalne".

Funkcjonariusze jednostek terenowych naszego województwa każdy przypadek ujawnienia nieletniej osoby będącej pod wpływem alkoholu traktowali priorytetowo. W przypadku ujawnienia nieletnich będących pod wpływem alkoholu policjanci w rozmowie z nimi starali się ustalić pochodzenie alkoholu oraz miejsce jego nabycia, a także próbowali uzyskać informację kto dokonał

zakupu alkoholu dla osoby nieletniej. W miesiącach wakacyjnych w całym województwie wzmożone były działania profilaktyczne ukierunkowane na ograniczenie dostępu nieletnich do alkoholu. Policjanci wszystkich jednostek dokonywali kontroli sklepów i innych punktów sprzedaży alkoholu, ostrzegali sprzedawców i właścicieli przed konsekwencjami naruszenia przepisów obowiązującego prawa oraz zwracali uwagę na posiadanie wymaganych zezwoleń na sprzedaż alkoholu. W niektórych jednostkach kontrole przeprowadzone były wspólnie z przedstawicielami Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także Urzędem Kontroli Skarbowej oraz Państwową Inspekcją Handlową (pod kątem ujawnienie przypadków handlu alkoholem).

Jak powszechnie wiadomo picie alkoholu przez nieletnich jest najbardziej typowym objawem demoralizacji i jednocześnie jednym z podstawowych czynników kryminogennych sprzyjających przestępczości. Młodzi ludzie często dopuszczają się popełniania czynów zabronionych właśnie będąc pod działaniem alkoholu.

Udział nietrzeźwych sprawców (dorosłych i nieletnich) w wybranych kategoriach przestępstw przedstawia poniższe zestawienie.

UDZIAŁ NIETRZEŻWYCH SPRAWCÓW W WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW						
Kategorie przestępstw	Podjeźrzani dorośli			Nieletni sprawcy		
	Ogółem	Nietrzeźwi	% nietrzeźwych sprawców	Ogółem	Nietrzeźwi	% nieletnich nietrzeźwych sprawców
zabójstwo	41	20	48,7	5	1	20
uszczerbek na zdrowiu	447	147	32,8	125	6	4,8
udział w bójce lub pobiciu	1090	413	37,8	294	24	8,16
zwałcenie	50	17	34	6	0	0
kradzież cudzej rzeczy	2281	351	15,3	568	27	4,7
rozbój wymuszenie rozbójnicze	646	249	38,5	218	17	7,7
przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym	618	377	61	11	3	27,2

Analiza powyższych danych wskazuje, iż 30,4% wszystkich podejrzanych dorosłych w wybranych kategoriach przestępstw to osoby będące pod wpływem alkoholu, natomiast 6,3% ogółu nieletnich sprawców, to nietrzeźwi nieletni.

Funkcjonariusze jednostek terenowych naszego województwa, zgodnie z treścią *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* izolowali z miejsc publicznych osoby nietrzeźwe, które swoim zachowaniem dawały powód do zgorzenia, znajdowały się w okolicznościach zagrażających życiu lub zdrowiu innych osób.

Dane liczbowe dotyczące osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień, policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych w celu wytrzeźwienia oraz do miejsca zamieszkania przedstawia poniższe zestawienie:

Liczba nietrzeźwych doprowadzonych do:		Przewiezieni do miejsca zamieszkania
Izb Wytrzeźwień	Policyjnych Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych	
10609	5792	5261

W 2005 roku w województwie warmińsko-mazurskim ujawniono 930 nietrzeźwych nieletnich (192 dziewczynki i 738 chłopców), czyli o 246 więcej niż w roku 2004. W skali roku najczęściej takich przypadków zanotowano na terenie działania KMP w Elblągu – 103 nieletnich, natomiast najmniej w KPP Olecko – 213.

Ponieważ zgodnie z treścią art. 4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia jest jedną z okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, policjanci zajmujący się problematyką nieletnich i patologii podejmują czynności zgodne z procedurami postępowania z nieletnimi zagrożonymi demoralizacją bądź popełniającymi czyny karalne. Takich nieletnich obejmują nadzorem, analizują ich sytuację opiekuńczo-wychowawczą i stale współpracują z wydziałem rodzinnym i nieletnich Sądu Rejonowego.

W celu ograniczenia zjawiska alkoholizmu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonariusze jednostek terenowych w minionym roku podejmowali wzmożone działania represyjno-kontrolne, jak też działania o charakterze profilaktycznym.

W ramach współpracy z takimi instytucjami jak: ośrodki pomocy społecznej, ośrodki terapii uzależnień, centra pomocy rodzinie, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, urzędy kontroli skarbowej, Straż Graniczna, Straż Ochrony Kolei, policjanci realizowali wspólne akcje zmierzające głównie do ograniczenia skali spożywania alkoholu przez dzieci i młodzież.

W ramach stałej współpracy z nauczycielami i pedagogami szkolnymi policjanci brali czynny udział w spotkaniach z młodzieżą szkolną, w trakcie których uświadamiali uczniom jak dużym zagrożeniem jest spożywanie alkoholu w tak młodym wieku.

Ciekawym przedsięwzięciem jakie podjęli policjanci z KPP w Piszcu było rozpowszechnienie, w ramach prowadzonej kampanii "Alkohol nieletnim dostęp wzbroniony", "Deklaracji przystąpienia do ogólnopolskiego stowarzyszenia RoPSAN – Rodzice Przeciwko Sprzedaży Alkoholowi Nieletnim". Istota deklaracji polegała na tym, że rodzic podpisywał ją jako swój sprzeciw wobec sprzedaży alkoholu nieletnim, a tym samym zobowiązywał się do podejmowania działań i reagowania poprzez

zwracanie uwagi sprzedawcy w każdej takiej sytuacji. W ten sposób wielu rodziców przystąpiło do stowarzyszenia RoPSAN. Deklaracje rozpowszechniali policjanci podczas spotkań z rodzicami.

b) narkomania

Analiza danych statystycznych dotyczących liczby stwierdzonych przestępstw narkotykowych z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii wskazuje, że w roku minionym zanotowano o 990 czynów więcej niż w roku 2004 (wskaźnik dynamiki wynosi 149,5 %):

- 2004 r. - 1999 przestępstw stwierdzonych;
- 2005 r. - 2989 przestępstw stwierdzonych.

W roku minionym 199 nieletnich popełniło 431 czynów, czyli o 194 czyny więcej w porównaniu z rokiem 2004:

- 2004 r. - 237 czynów;
- 2005 r. - 431 czynów.

Udział nieletnich w ogólnej liczbie przestępstw narkotykowych w województwie warmińsko-mazurskim przedstawia się następująco:

CZYNY NIELETNICH W OGÓLNEJ LICZBIE PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH Z "Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii"			
Jednostka	Ogółem stwierdzonych przestępstw narkotykowych	Czyny popełnione przez nieletnich	Osoby nieletnie
KMP Elbląg	429	75	31
KMP Olsztyn	523	94	28
KPP Bartoszyce	58	1	1
KPP Braniewo	77	1	1
KPP Działdowo	65	4	4
KPP Elk	225	37	14
KPP Giżycko	147	32	13
KPP Goldap	43	14	5
KPP Iława	131	10	13
KPP Kętrzyn	138	13	10
KPP Lidzbark Warm.	162	16	11
KPP Mrągowo	341	46	12
KPP Nidzica	72	5	5
KPP Nowe Miasto Lub.	19	1	1
KPP Olecko	28	5	2
KPP Ostróda	167	22	8
KPP Pisz	116	24	8
KPP Szczytno	213	20	26
KPP Węgorzewo	35	11	6
RAZEM	2989	431	199

Najczęściej popełniane przestępstwa z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w województwie warmińsko-mazurskim to:

- art. 62 ust. 1 i 3 - nielegalne posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych - 1076 przestępstw stwierdzonych;
- art. 59 - udzielanie, ułatwianie użycia lub nakłanianie do użycia w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej - 946 przestępstw stwierdzonych;
- art. 58 - udzielanie lub nakłanianie do zażywania - 687 przestępstw stwierdzonych.

Zdarza się, że przestępstwa popełniane są przez sprawców, którzy działają pod wpływem narkotyków, bądź innych środków odurzających.

Z analizy danych uzyskanych z jednostek terenowych województwa warmińsko-mazurskiego wynika, iż w roku minionym 0,3 % ogólnej liczby czynów w wybranych kategoriach przestępstw popełnili dorośli będący pod wpływem narkotyków, co przedstawia poniższe zestawienie:

UDZIAŁ SPRAWCÓW BĘDĄCYCH POD WPLYWEM NARKOTYKÓW BĄDŹ INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH W WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW						
Kategorie przestępstw	PODEJRZANI DOROŚLI			NIELETNI SPRAWCY		
	OGÓLEM	POD WPLYWEM NARKOTYKU BĄDŹ INNEGO ŚRODKA ODURZAJĄCEGO	% SPRAWCÓW POD WPLYWEM...	OGÓLEM	POD WPLYWEM NARKOTYKU BĄDŹ INNEGO ŚRODKA ODURZAJĄCEGO	% SPRAWCÓW POD WPLYWEM...
zabójstwo	41	0	0	2	0	0
uszczerbek na zdrowiu	447	0	0	125	0	0
udział w bóje lub pobiciu	1090	0	0	294	0	0
zgwałcenie	50	0	0	6	0	0
kradzież cudzej rzeczy	2281	14	0,6	568	0	0
rozbój wymuszenie rozbójnicze	646	0	0	218	0	0
przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym	618	2	0,3	11	0	0

Z analizy zebranych danych wynika, że w żadnym przypadku nieletni sprawcy nie popełnili czynu będąc pod działaniem narkotyku bądź innego środka odurzającego, co nie zmienia faktu, iż młodzi ludzie sięgają po narkotyki.

Analizując dane uzyskane z jednostek terenowych garnizonu warmińsko-mazurskiego należy stwierdzić, iż w roku minionym na terenie naszego województwa bardziej namacalny okazał się problem rozprowadzania narkotyków niż liczba osób będących pod ich wpływem. W wielu przypadkach miejscem rozprowadzania narkotyków był teren placówki oświatowej.

W kręgach osób nieletnich w dalszym ciągu popularne jest zażywanie marihuany, amfetaminy, tabletek ecstazy, a także grzybów halucynogennych. Przyczyn występowania zjawiska narkomanii należy szukać przede wszystkim w czynnikach społecznych (bezrobocie, brak środków do

życia, chęć ucieczki od problemów, nieumiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach) lecz również, głównie wśród młodzieży, w sferze psychicznej (chęć zaimponowania grupie, ciekawość, problemy w nauce, konflikt z otoczeniem). Niejednokrotnie jednak narkotyzują też osoby z dobrze sytuowanych rodzin, nie zagrożonych bezrobociem i ubóstwem. Niepokojący jest fakt, iż po narkotyki sięgają coraz młodsze dzieci. Policjanci naszego województwa otrzymują coraz częściej sygnały o pojawianiu się narkotyków w małych miejscowościach i wsiach. Dealerzy docierają do wszystkich szkół i działają wszędzie tam, gdzie gromadzi się młodzież. Dostęp do środków odurzających jest stosunkowo łatwy. Zauważalny jest również fakt, iż młodzież coraz częściej eksperymentuje hodowanie konopi indyjskich w warunkach domowych.

W celu zminimalizowania skali zjawiska narkomanii na terenie województwa warmińsko-mazurskiego policjanci naszego garnizonu podejmują działania o charakterze profilaktycznym.

Na terenie działania KPP w Iławie, dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym w Iławie wydrukowano 60 plakatów pt. "Procedury interwencji szkoły w zakresie przeciwdziałania narkomanii / alkoholizmowi, które zostały rozkolportowane we wszystkich szkołach i placówkach oświatowych z terenu powiatu iławskiego za pośrednictwem podległych KP i PP (dzielnicowych i policjantów zespołu ds. Nieletnich). W KPP Ełk natomiast policjanci, podczas festynu "Z Policją Bezpiecznie", zorganizowali kampanię antynarkotykową. Utworzyli policyjny punkt informacyjny ds. przeciwdziałania narkomanii, w którym policjanci wraz z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ds. Profilaktyki i Alkoholizmu, dyrektorem PCPR-u udzielali wszelkich informacji dla osób zainteresowanych m.in. z zakresu szkodliwości środków odurzających oraz placówek udzielających pomocy osobom uzależnionym. Porady specjalistów były wsparte rozdawanymi ulotkami informacyjnymi dot. zagrożeń wynikających z używania środków odurzających.

Ponadto podczas trwania festynu rozstrzygnięto konkurs plastyczny na plakat dotyczący problematyki alkoholizmu i narkomanii pt. "Uzależnieniom Stop". Ciekawym pomysłem zmierzającym do ograniczenia zjawiska narkomanii i innych patologii było wystosowanie przez tut. jednostkę wniosku do Delegatury Kuratorium w Ełku wniosku o wprowadzenie do statusów szkół zakazu noszenia przedmiotów z emblematami i symbolami środków odurzających oraz reklamujących firmy branży alkoholowej i tytoniowej.

Ponadto funkcjonariusze wszystkich jednostek terenowych naszego województwa utrzymywali stałą współpracę z instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz przeciwdziałania narkomanii.

Funkcjonariusze zajmujący się problematyką patologii społecznych w jednostkach Policji naszego województwa prowadzili na bieżąco spotkania z uczniami, na których poruszali tematykę dostosowaną do wieku odbiorców, tj. taką, która nie wzbudzała zainteresowania użycia środków odurzających. Uczestniczyli również w spotkaniach z pedagogami i nauczycielami, co pozwalało na

bieżącą i skuteczną współpracę zmierzającą do podejmowania wspólnych działań na rzecz przeciwdziałania zjawisku narkomanii na terenie szkół.

Poza wyżej wymienionymi działaniami polegającymi na typowych spotkaniach ze społeczeństwem prowadzone były również szeroko zakrojone działania bezpośrednio wymierzone w potencjalnych przestępców w tej kategorii przestępstw. Czynności podejmowane przez policjantów pionu prewencji przy współpracy z policjantami sekcji kryminalnej miały za zadanie niedopuszczenie do rozprzestrzeniania się handlu narkotykami.

c) Przemoc wobec dzieci i młodzieży

Niepokojące sygnały o zwiększeniu się rozmiarów niedostosowania społecznego i przestępczości wśród dzieci i młodzieży oraz mała skuteczność dotychczasowych, rozproszonych programów, zrodziły konieczność skoordynowania przedsięwzięć naszych i Kuratorium jako podmiotów zobligowanych ustawowo do prowadzenia działań zapobiegawczych.

Analiza różnorodnych informacji na temat rozmiarów i przejawów niedostosowania społecznego oraz przestępczości wśród dzieci i młodzieży, jaką dokonano w ubiegłym roku, pozwoliła na identyfikację najistotniejszych problemów jakim jest stosowanie przemocy.

Do najważniejszych przedsięwzięć w celu ograniczenia zjawiska przemocy wśród młodzieży uznaliśmy :

- zainicjowanie i koordynowanie działań mających na celu zapobieganie przestępczości wśród dzieci i młodzieży;
- zaproponowanie uniwersalnego projektu działań, które zgodnie z naszymi kompetencjami będą stanowiły podstawę planowania i wypełniania odpowiednimi treściami, zgodnie z potrzebami i lokalną strategią zajęć z nauczycielami, rodzicami i dziećmi;
- wypracowanie procedur postępowania nauczycieli i metod współpracy szkół z policją, w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją.

Przestępczość nieletnich jest zjawiskiem złożonym i najgroźniejszym objawem niedostosowania społecznego. Skutkiem tego jest wzrastająca na terenie szkół, w czasie drogi do i ze szkoły przemoc rówieśnicza i wykorzystywanie seksualne nieletnich.

Analizując "Mapę zagrożeń na terenie szkół podstawowych, gimnazjalnych i innych placówek oświatowych na terenie województwa warmińsko- mazurskiego w roku szkolnym 2003/2004" opracowaną wspólnie przez Wydział Prewencji KWP w Olsztynie i Warmińsko Mazurskie Kuratorium Oświaty na podstawie danych przesłanych z jednostek terenowych wynika, że na terenie

szkół podstawowych zanotowano 112, a w gimnazjach 294 interwencje policyjne związane z przemocą rówieśniczą, bójkami, pobiciami, wymuszeniami, nietrzeźwymi uczniami, kradzieżami.

Statystyki policyjne nie wykazują tendencji zwykłej czynów karalnych popełnianych przez nieletnich o charakterze kryminalnym (w 2002 r - 2152 czynów karalnych; w 2003 r - 2507 czynów karalnych; w 2004 r. - 2540 czynów; w 2005 - 2494), jednakże ich ilość jest duża.

Biorąc pod uwagę fakt, że w szkołach na terenie naszego województwa największa ilość interwencji Policji miała miejsce w gimnazjach (pomimo, że ta grupa szkół jest najmniej liczba) policyjne działania profilaktyczne - tak w skali województwa, jak i poszczególnych powiatów skierowaliśmy właśnie na młodzież uczęszczającą do tych szkół, oraz na uczniów ostatnich klas szkół podstawowych, którzy niebawem do gimnazjów będą uczęszczać.

Głównym celem omawianych działań, które zostały wdrożone w 17 powiatach naszego województwa było ograniczenie zjawiska przemocy rówieśniczej i wykorzystywania seksualnego na terenie województwa warmińsko – mazurskiego oraz aktywizacja lokalnych społeczności na rzecz przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży.

Cele prewencyjne miały zostać osiągnięte poprzez realizację następujących celów programowych:

- wzmożenie nadzoru i kontroli zachowań młodzieży,
- kontrola obecności na terenie szkoły,
- edukacja rodziców, nauczycieli uczniów z zakresu bezpiecznych zachowań,
- wzrost poziomu wiedzy oraz umiejętności nauczycieli i rodziców w zakresie pracy profilaktyczno – wychowawczej,
- stworzenie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu młodzieży,
- ścisła współpraca międzyinstytucjonalna na rzecz bezpieczeństwa młodzieży,
- minimalizacja zagrożeń w obrębie szkoły,
- przygotowanie mieszkańców województwa do konstruktywnego reagowania na objawy przemocy wśród dzieci i młodzieży,
- uruchomienie społecznej debaty dotyczącej zjawiska przemocy.

Projekt skierowano do trzech grup celowych: nauczycieli, dzieci i rodziców.

Głównym celem zajęć edukacyjnych dla nauczycieli było uświadomienie problemu narastania zjawiska przemocy i wykorzystywania seksualnego, podniesienie umiejętności postępowania w sytuacji zagrożenia oraz opracowanie ogólnych zasad reagowania na różne przejawy agresji i wykorzystania seksualnego. Tematyka zajęć wskazywała nauczycielom sposoby rozpoznawania dziecka wobec którego stosowano przemoc bądź, które było wykorzystywane seksualnie. Ponadto wypracowano metody współpracy z Policją w sytuacji zagrożenia młodzieży przestępczością i demoralizacją.

Głównym celem zajęć edukacyjnych dla rodziców było podniesienie poziomu wiedzy nt. bezpiecznych zachowań dziecka, a także uświadomienie problemu narastania zjawiska przemocy i wykorzystywania seksualnego. Dzieciom zaś, podczas zajęć, uświadamiano możliwość poniesienia odpowiedzialności prawnej za popełniane czyny karalne oraz przekazano informacje nt. form pomocy dla ofiar przestępstw.

Program wdrożono w 17 powiatach naszego województwa. Odstąpiono od jego wprowadzenia na terenie powiatu olsztyńskiego i elbląskiego z uwagi na fakt, że na obszarach tych realizowane są aktualnie wcześniej wdrożone programy oparte na podobnych założeniach i spełniające ten sam cel. Komendy Powiatowe Policji które wdrożyły założenia programu na terenie swojego działania rozpoczęły jego realizację w drugim semestrze roku szkolnego 2004/2005 czyli na początku roku kalendarzowego 2005. Inauguracja programu w poszczególnych powiatach nastąpiła w różnych terminach ze względu na szczególne uwarunkowania lokalne.

Zgodnie z punktem 14 omawianego projektu przeprowadzono analizę skuteczności realizacji celów programowych w oparciu o działania podjęte przez Komendy Powiatowe Policji i właściwe im społeczności lokalne. W tym celu zwrócono się do Komendantów ww. jednostek o opracowanie i przesłanie informacji mających umożliwić metodyczne skontrolowanie i ocenienie realizacji projektu oraz jego rezultaty.

Nadesłane z jednostek terenowych informacje odznaczały się brakiem jednorodności w przedstawianiu wymaganych danych. Stąd też ze względu na konieczność ich ujednolicenia w celu dokonania właściwych porównań i wyciągnięcia na ich podstawie należytych wniosków zdecydowano o zastosowaniu miesięcznej skali porównawczej odzwierciedlającej ilość interwencji policyjnych i skali przestępczości na terenie szkół objętych programem.

Za wiodące kryterium oceny skuteczności programu przyjęto ilość interwencji policyjnych zaistniałych w szkołach na terenie poszczególnych powiatów przed wprowadzeniem programu oraz w trakcie jego realizacji.

Jako wyjściowe dane porównawcze przyjęto zestawienia statystyczne przesłane przez Komendantów Powiatowych dotyczące interwencji policyjnych w szkołach podjętych w roku szkolnym 2003/2004. Wielkości te porównano z ilością interwencji policyjnych podjętych w przedmiotowych placówkach w okresie realizacji programu. Ponieważ dane wyjściowe dotyczyły całego roku szkolnego, a dane porównawcze jedynie niepełnego semestru szkolnego, czyli 2005 r., zdecydowano na ich statystyczne ujednolicenie poprzez wyliczenie średniej ilości miesięcznych interwencji zarówno przed jak i po wdrożeniu programu. Osiągnięto dzięki temu przekształceniu możliwość porównania posiadanych danych.

Wyniki realizacji programu zostaną przedstawione w odniesieniu do każdego z powiatów, a następnie podsumowane w skali całego województwa.

Oficjalna inauguracja programu została zorganizowana przy pomocy Komendy Powiatowej Policji w Szczytnie w dniu 14.12.2004 r. i to na terenie działania tej jednostki program zaczął funkcjonować najszybciej, bo od początku 2005 r. Z przesłanych przez Komendanta Powiatowego informacji wynika, że przedsięwzięcia programowe zostały zrealizowane zgodnie z treścią projektu ale warunki sytuacyjne nie pozwoliły na przeprowadzenie we wszystkich biorących udział w projekcie placówkach oświatowo-wychowawczych. Na 15 szkół gimnazjalnych zlokalizowanych na terenie KPP Szczytno jedynie 5 bierze czynny udział w programie. Pozostałe placówki deklarują chęć przystąpienia do programu w roku szkolnym 2005/06.

Oceniając dotychczasowe funkcjonowanie programu Komendant KPP w Szczytnie zwraca uwagę, że według pedagogów ze szkół biorących udział w projekcie zmniejszyła się znacząco ilość osób obcych na terenie tych placówek oświatowych. Z uwagi na ograniczenia finansowe nie zdołano zebrać środków na wprowadzenie identyfikatorów dla uczniów, nauczycieli oraz osób odwiedzających szkoły. Nie zdołano zebrać wypowiedzi i ocen rodziców na temat realizowanego przedsięwzięcia.

Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach zainauguowała program 22 lutego 2005r. W ramach jego realizacji podjęto współpracę z pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną, Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii. Pedagodzy szkolni przeprowadzili wśród uczniów gimnazjów bartoszyckich ankiety dotyczące zagrożeń jakie występują na terenie niektórych szkół. Mimo tego jednak żadna ze szkół gdzie ankietę przeprowadzono nie opracowała właściwej dla siebie mapy zagrożeń.

Zdaniem Komendanta KPP w Bartoszycach z analizy danych statystycznych z okresu wdrażania projektu wynika, że zmniejszyła się liczba interwencji policyjnych w placówkach oświatowych co może świadczyć o spadku poziomu agresji i przemocy rówieśniczej na terenie szkół.

Komenda Powiatowa Policji w Braniewie od dnia 15.02.2005r realizuje program we wszystkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie powiatu choć przedstawiciele samorządów oraz lokalnych władz nie przejawiają zainteresowania i chęci uczestnictwa w tym przedsięwzięciu. Głównymi partnerami są dyrektorzy szkół, pedagogzy oraz partnerzy kooperacyjni, którzy zgłosili akces uczestnictwa w programie. Przeprowadzono szereg spotkań z gronem pedagogicznym, rodzicami i uczniami, podczas których omawiano konsekwencje prawne grożące za popełnione przestępstwa i wykroczenie osobom małoletnim i nieletnim. Zgodnie z założeniami projektu pedagogzy szkolni opracowali i przeprowadzili ankiety kontrolne, z których wynika, że :

- w szkołach czyje się zazwyczaj bezpiecznie 50 % uczniów, zawsze 40 % , nigdy 5%
- najczęstszymi przejawami agresji w szkołach są „przezywania” 37 %, obgadywania 26%, bicie 11%, poniżanie 10%, zastraszanie 8%,
- z agresja wobec siebie spotyka się często 10% uczniów, bardzo rzadko 32%, nigdy 20%.

Komenda Powiatowa Policji w Działdowie nie określiła terminu zainicjowania na swoim terenie przedmiotowego programu. Zaangażowanie władz i lokalnych środowisk w jego realizację oceniono jako niewielkie. Zainteresowanie projektem widoczne jest natomiast ze strony szkół, z którymi współpraca na tej płaszczyźnie układa się w sposób zadowalający. Projektem objęto 12 gimnazjów. Przeprowadzono łącznie 96 pogadanek z uczniami, na których omawiano zagadnienia wskazane w programie. We wszystkich gimnazjach przeprowadzono spotkania z pedagogami i dyrektorami. Przeprowadzono 5 szkoleń dla nauczycieli, w czasie których omawiano aspekty projektu. Do czasu zakończenia roku szkolnego 2004/05 przeprowadzono, w ramach omawianej inicjatywy, również 5 szkoleń dla rodziców. Od początku nowego roku szkolnego przewiduje się dokończenie cyklu szkoleniowego dla nauczycieli oraz rodziców. Nie udało się na razie ustalić czy na terenie szkół pedagodzy przeprowadzili ankiety kontrolne pod kątem projektu i jakie są ich wyniki.

Zdaniem policjantów dopiero po wykonaniu wszystkich przewidzianych programem czynności będzie można ocenić jego efekty. Stwierdzić jednak należy, że aby osiągnąć założone cele prewencyjne i programowe należy prowadzić działania edukacyjne w sposób ciągły i systemowy oraz stworzyć perspektywiczne warunki dla rozwoju młodych osób. Wszystkie działania powinny mieć szerszy, systemowy charakter a nie polegać na jednorazowych akcjach i projektach. Na pewno wzrosnie w środowisku, dzięki projektowi, świadomość na temat problemu agresji i przemocy. Nauczyciele nauczą się rozpoznawać wśród swych podopiecznych zachowania niezgodne z prawem a także postępować w sytuacjach kryzysowych. Bardzo wiele do zrobienia jest też w celu stworzenia alternatywnych, pożądanych sposobów spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież. Zwłaszcza lokalne samorządy mogły by tu wiele zdziałać. Mimo zgłaszania do władz lokalnych licznych indywidualnych i społecznych inicjatyw nie są one podejmowane. Realizacja projektu wymusiła na władzach samorządowych poruszenie problematyki niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży. Należy mieć nadzieję, że w przyszłości ścisła współpraca międzyinstytucjonalna będzie standardem. Pełna realizacja projektu pozwoli też na przygotowanie społeczeństwa na właściwe reagowanie na objawy przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży.

Komenda Powiatowa Policji w Ełku rozpoczęła realizację programu 17.02.2005r. W ramach projektu nawiązano współpracę z Urzędem Miasta, Starostwem Powiatowym, Kuratorium Oświaty, Powiatową Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz Sądem Rodzinnym. Zorganizowano min. festyn pod nazwą „Z Policją bezpieczniej” w trakcie, którego przeprowadzono szereg konkursów dla dzieci i młodzieży. Funkcjonariusze KPP w Ełku opracowali ankietę bezpieczeństwa uczniów, które zostały przekazane szkołom w celu wykorzystania. Z analizy uzyskanych w wyniku ankiet informacji wynika, że każda ze szkół ze względu na swoją indywidualną infrastrukturę posiada miejsca zagrożone, gdzie najczęściej dochodzi do aktów przemocy. Ujawnione miejsca objęto szczególnym nadzorem nauczycielskim.

W trakcie realizacji projekt funkcjonariusze jedynie trzykrotnie podejmowali interwencje na terenie placówek oświatowych. Rozwiązywali jednak szereg bieżących problemów uczniów i nauczycieli podczas zaplanowanych w ramach projektu wizyt w szkołach. Zdaniem Naczelnika Sekcji Prewencji KPP w Ełku program ma charakter długofalowy i trudno jest po upływie czterech miesięcy od dnia jego wdrożenia oczekiwać konkretnych wyników i oceniać czy spełnia on swoje cele prewencyjne i programowe.

Komenda Powiatowa Policji w Giżycku w dniu 02.02.2005r zainaugurowała przedmiotowy program. Nawiązano współpracę z dyrektorami i gronem pedagogicznym miejscowych placówek oświatowych. Nie zdołano jednak do tej pory dotrzeć do rodziców uczniów do nich uczęszczających. W klasach I i II gimnazjów oraz w klasach VI szkół podstawowych przeprowadzono ankietę, która pozwoli na zobrazowanie problemu przemocy rówieśniczej, umiejscowienie punktów ciężkości oraz określenie istniejących w poszczególnych placówkach problemów podlegających pod projekt. Zdaniem Komendanta KPP w Giżycku na chwilę obecną trudno jest ocenić program i wskazać ewentualne konieczne zmiany w jego realizacji gdyż do tej pory zdołano jedynie wykonać czynności związane z jego wprowadzeniem w życie. Właściwa realizacja projektu nastąpi zapewne w roku szkolnym 2005/06.

Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi nie określiła terminu zainicjowania programu. Do jego realizacji udało się zaangażować PCPR, Opiekę Społeczną, dyrektorów i pedagogów ze szkół z terenu miasta i powiatu Komisję Przeciwdziałania Alkoholizmowi UM oraz miejscową Poradnię Wychowawczo-Zawodową i księży. Podjęto działania mające na celu odpowiednią dyslokację służb patrolowych w okolicach szkół. Zorganizowano 19 spotkań edukacyjno- informacyjnych poświęconych zjawisku przemocy, które adresowane były do uczniów, nauczycieli i rodziców. W kilku szkołach zainstalowano monitoring, wprowadzono identyfikatory dla uczniów i nauczycieli. Zacieśniono też współpracę z ochroną tych obiektów. Na podstawie przeprowadzonych ankiet rozpoczęto pracę nad programami profilaktycznymi skierowanymi do młodzieży a dot. przeciwdziałania narkomanii oraz bezpiecznej drogi do szkoły. Zdaniem Naczelnika Sekcji Prewencji KPP w Gołdapi wstępna ocena realizacji celów prewencyjnych programu jest bardzo wysoka. Jednak na jego zasadnicze podsumowanie należy jeszcze poczekać, gdyż inicjatywa ta ma charakter długofalowy a jej efekty mogą być rzetelnie ocenione dopiero po upływie roku szkolnego 2005/06.

Komenda Powiatowa Policji w Iławie rozpoczęła realizację programu dnia 15.02. 2005r. Przystąpiło do niego 34 z spośród 37 szkół podstawowych oraz wszystkie 11 funkcjonujących na terenie powiatu gimnazjów. Dyrektorzy tych placówek zdiagnozowali zagrożenia występujące na ich terenie oraz określili miejsca niebezpieczne występujące na terenie lub w okolicy szkół, którymi kierują. Niektóre szkoły opracowały również dokładną analizę właściwego im środowiska szkolnego. W okresie od 01.03. do 24.06.2005r funkcjonariusze KPP w Iławie 693 razy odwiedzili przypisane im

w ramach programu szkoły. Odbyli w nich 234 spotkania i pogadanki z dziećmi oraz 28 spotkań z rodzicami. Zdaniem Naczelnika Sekcji Prewencji KPP w Iławie trudno obecnie przeprowadzić rzetelną ocenę realizowanego projektu. Na uwagę zasługuje jednak fakt, że założenia programowe mówiące o aktywizacji środowisk lokalnych w celu przeciwdziałania przemocy wśród dzieci i młodzieży zostało głównie zrealizowane dzięki inicjatywie i pracy samych policjantów. Zasadne wydaje się organizowanie i prowadzenie częstych szkoleń zarówno dzielnicowych jak i policjantów zajmujących się problematyką nieletnich w zakresie tematyki alkoholu, narkotyków, niebezpieczeństw jakie niesie ze sobą internet, do którego dzieci i młodzież mają obecnie szeroki dostęp.

Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie przystąpiła do projektu w marcu 2005r. Z uzyskanych informacji wynika, że do realizacji przedsięwzięcia partycypują wszystkie tamtejsze gimnazja. Udziału w projekcie zadeklarowały również władze i Urząd Miasta, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, PCK. Urząd Miasta min. opłacił cykl zajęć terapeutycznych dla dzieci z rodzin alkoholowych, które popadły w konflikt z prawem. Zorganizowano również fundusze na opłacenie działalności dwóch świetlic. Pedagodzy nie zdołali jeszcze przeprowadzić w szkołach ankiet kontrolnych. Zdaniem Komendanta KPP w Kętrzynie zorganizowano do tej pory zbyt mało spotkań skierowanych do rodziców uczniów, zwłaszcza klas gimnazjalnych co ulegnie zmianie w nadchodzącym roku. Dziesięć miesięcy realizacji programu to za mało by w sposób obiektywny poddać go ocenie. Rok szkolny 2005/06 powinien to umożliwić.

Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim zainauguowała program 11.01.2005r. W ramach jego realizacji nawiązano współpracę z Kuratorium Oświaty, Prokuraturą i Sądem Rejonowym Klubem Garnizonowym, Lidzbarskim Domem Kultury, kilkoma Urzędami Gmin oraz Urzędem Miasta i Starostwem Powiatowym. Pedagodzy szkolni zorganizowali szereg spotkań z rodzicami, na których poruszano problematykę przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży. Dyrektorzy szkół otrzymali Vademecum Redukcji Strachu, przesłano także pisma informujące o dostępności programu na stronie internetowej. Przekazano do szkół algorytmy postępowania wobec ucznia, który popełnił czyn karalny lub jest pod wpływem alkoholu. Z inicjatywy UM zorganizowano w centrum miasta plac zabaw dla dzieci. Planuje się również zorganizowanie miejsca do aktywnego spędzania czasu przez młodzież. Zdaniem naczelnika Sekcji Prewencji KPP w Lidzbarku Warmińskim trudno obecnie powiedzieć, w którym kierunku program powinien ewaluować oraz jakie są jego rzeczywiste efekty. Na dzień dzisiejszy można jednak stwierdzić, że znacząco podniosła się świadomość środowiska młodzieżowego, rodziców i nauczycieli dotycząca odpowiedzialności prawnej za popełnianie czyny karalne oraz o sposobach i formach pomocy ofiarom przestępstw.

Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie rozpoczęła realizację programu 10.01 2005r. Jako partnerów udało się w tym zakresie pozyskać PCPR, dyrektorów szkół, Burmistrza Miasta oraz miejscowego Wójta. W ramach współpracy ze strażą miejską dzielnicowi w swoich rejonach patrolują tereny przyległe do szkół a wraz z dyżurującymi nauczycielami dokonają kontroli wewnątrz

budynków placówek oświatowych. Przekazano zainteresowanym przewodniki po przepisach prawnych w sprawach nieletnich. Została również przeprowadzona ankieta wśród 1336 uczniów z jedenastu gimnazjów na terenie powiatu dotycząca przemocy rówieśniczej. Jej wyniki uświadomiły kadrze pedagogicznej skalę problemu w ich placówkach oraz dostarczyły wiedzy na temat miejsc oraz rodzajów występowania przemocy. Zdaniem Komendanta KPP w Mrągowie wdrożenie programu doprowadziło do uściślenia współpracy między policjantami a pedagogami szkolnymi co spowodowało lepszy przepływ informacji. Nowy rok powinien zintensyfikować działania w celu dalszej realizacji projektu.

Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy wprowadziła w życie program dnia 5.01.2005. W jego ramach nawiązano bezpośrednią współpracę z Powiatowym Inspektorem Oświaty, Dyrektorem Zespołu Placówek Oświaty Kultury i Sportu za których pośrednictwem program został przekazany do lokalnych szkół. W programie uczestniczą także takie instytucje jak Sąd Rodzinny, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowy Inspektor Oświaty, Straż Miejska. W ramach realizacji programu na terenie powiatu przeprowadzono 166 spotkań z dziećmi szkół podstawowych, w których uczestniczyło 3 147 uczniów, 20 spotkań z młodzieżą gimnazjalną, 5 spotkań z rodzicami, 6 spotkań z nauczycielami, 26 spotkań z pedagogami szkolnymi. Zdaniem Komendanta KPP w Nidzicy omawiana inicjatywa jest celowa i powinna być kontynuowana w następnych latach. Należy stwierdzić, że wdrożenie projektu przyczyniło się do ograniczenia zdarzeń przestępczych na terenie szkół oraz zwiększyło reakcję placówek oświatowych na objawy demoralizacji nieletnich. Dyrektorzy i pedagodzy ze wszystkich placówek oświatowych w Nidzicy bardzo pozytywnie oceniają założenia projektu.

Komenda Powiatowa w Nowym Mieście Lubawskim nie podała daty inauguracji projektu. W czasie jego realizacji nawiązano współpracę z PCPR, które to zdobyło fundusze na przeprowadzenie szkoleń pod nazwą „Wspólnie przeciwko przemocy”. Szkolenie to przeprowadzili pracownicy Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. W szkoleniach tych wzięli udział także policjanci.

W powiecie oleckim, ostródzkim, piskim i węgorzewskim program zaczął funkcjonować od początku 2005 r. Przy jego realizacji policjanci współpracowali ze Starostwem Powiatowym, dyrektorami i pedagogami szkół. Władze lokalne deklarują zorganizowanie funduszu na zakup i instalację monitoringu w szkołach.

Po analizie informacji przesłanych z kmp/kpp na temat wdrażania i realizacji omawianego projektu działań oraz zapoznaniu się z opiniami realizatorów programu nasunęły się wnioski związane z oceną jego dotychczasowego funkcjonowania oraz rezultatów jakie osiągnięto w okresie funkcjonowania. By mówić o konkretnych efektach musi upłynąć więcej czasu. Dłuższy okres funkcjonowania pozwoli na dokładną ocenę i zasadną ewaluację.

d) Przemoc w rodzinie.

Przemoc w rodzinie jest jednym z najpoważniejszych problemów społecznych. Charakteryzuje się ograniczonym dostępem do informacji o występującej patologii. Ma ona miejsce w „czterech ścianach”, a ofiara biernie poddaje się działaniu sprawcy. Eskalacja zjawiska przemocy w rodzinie, w skrajnych przypadkach, prowadzi do zabójstwa. Z danych zarejestrowanych w Policyjnym Systemie Statystyki Przemocowości „TEMIDA” wynika, że w województwie warmińsko – mazurskim w roku 2005 r. stwierdzono ogółem 46 zabójstw, w tym 10 popełniono na tle nieporozumień rodzinnych, co stanowi 21,7%.

W naszym województwie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2005r. zgodnie nadesłanymi z jednostek terenowych informacjami, przeprowadzono ogółem 39 066 interwencji domowych, w tym 2 760 interwencji wobec przemocy w rodzinie.

W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego przy interwencjach domowych ogółem w ilości 38 114 i 2 619 interwencjach wobec przemocy należy stwierdzić, że nastąpił wzrost ilości przeprowadzonych interwencji domowych ogółem o 952 interwencje co daje 2,4 % więcej w bieżącym roku i wzrost interwencji wobec przemocy o 141 co stanowi wzrost o 5,3 % .

Wczesne zdiagnozowanie zaistnienia przemocy w rodzinie pozwala na skuteczne jej eliminowanie.

W trakcie realizacji procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku uzasadnionego podejrzenia lub uzyskania dowodów na popełnienie przestępstwa policjanci wszczynają postępowanie przygotowawcze w ramach którego podejmują działania w kierunku odizolowania sprawcy od ofiary przemocy.

W 2005 r. w ramach realizacji procedury NK z art. 207 kk., wszczęto ogółem 417 postępowań przygotowawczych z czego w 267 przypadkach stwierdzono przestępstwo. W stosunku do ogólnej liczby stwierdzonych przestępstw o znęcanie się nad rodziną (poza procedurą NK) – 1250 wynika, że 21,36 % postępowań stwierdzonych o przestępstwo z ar. 207 kk to postępowania wynikłe w trakcie realizacji procedury NK.

Biorąc pod uwagę fakt, że w części przypadków interwencje dokonywane były w tej samej rodzinie, różnica między liczbą interwencji wobec przemocy w rodzinie (2760), a liczbą wszczętych postępowań przygotowawczych (417) jest duża.

Wzrost liczby stwierdzonych przypadków przemocy w rodzinie na terenie większości garnizonów Policji świadczy z jednej strony o większej wrażliwości społeczeństwa reagującego na te patologie, zaś z drugiej strony o nasilającym się zjawisku przemocy w rodzinie.

Ze względu na specyficzny charakter tego typu czynów oraz niekiedy na społeczne przyzwolenie na dokonywanie aktów przemocy wobec najbliższych, funkcjonujące stereotyp i wzrastające statystyki podejmujemy działania poprzez organizowanie akcji medialnych mających na celu podniesienie świadomości społecznej, że przemoc jest przestępstwem i jak temu przeciwdziałać. Przykładem takich działań było zaangażowanie się w kampanię rządową pn. „Przełam przemoc”, której głównym hasłem było ”Przemoc domowa to przestępstwo”. Celem kampanii w województwie warmińsko – mazurskim było zwrócenie uwagi ogółowi społeczeństwa na fakt, że przemoc wobec osób bliskich jest przestępstwem karanym i ściganym z urzędu zgodnie z art. 207 kk. W ramach kampanii prezentowane były w środkach komunikacji spoty o tematyce antyprzemocowej oraz zostały rozdyskrybowane ulotki o tematyce antyprzemocowej.

W celu zapewnienia ofierze przemocy kompleksowej i jeszcze bardziej fachowej pomocy policjanci na bieżąco podejmują doskonalenie zawodowe w zakresie skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie i sposobu przeprowadzania interwencji wobec przemocy.

Celem zapewnienia lepszej realizacji procedury „Niebieska Karta” na naszym terenie istotnym jest, że kładziemy bardzo duży nacisk na działania zmierzające do prawidłowego przeprowadzania interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie, a szczególności gdy ofiarami są małe dzieci.

Każda interwencja dotycząca przemocy w rodzinie skutkuje sporządzeniem dokumentacji w postaci „Niebieskich Kart”. Takie wykonanie interwencji daje ofierze szansę na uzyskanie właściwej informacji, zaangażowanie w sprawy jej rodziny organizacji pomocowych, a tym samym otrzymanie wsparcia oraz dalsze zainteresowanie tą rodziną przez dzielnicowego. Realizując procedurę Niebieskiej Karty policjanci zwrócili się z 2 238 wnioskami o wsparcie dla rodzin dotkniętych przemocą. Skierowano 839 wnioski do Ośrodków Pomocy Społecznej, 812 wnioski do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 68 wnioski do placówek służby zdrowia, 6 wniosków do placówek szkolno –wychowawczych, 7 do organizacji pozarządowych i 506 wniosków do innych instytucji.

Dbamy o to, by ofiara przemocy domowej mogła skorzystać ze wsparcia oraz przysługującej jej ochrony prawnej. Niemal każda interwencja w sprawie przemocy w rodzinie ma swoje indywidualne cechy, tzn., że ma swoistą dynamikę i charakter wydarzeń różniących się pod wieloma względami np. liczbą uczestników, oraz rozmiarem i zakresem konfliktu.

System działań interwencyjnych Policji jest uporządkowany wewnętrznie i jest układem struktur, przedsięwzięć i przepisów prawnych, stanowiącym element całościowego systemu ochrony prawnej ofiar. Przedmiotowo jest on ukierunkowany na ochronę praw człowieka i obywatela, a więc na wszystkie prawa i dobra osobiste narażone w jakikolwiek sposób na cierpienie i szkody.

Przestrzeganie procedury „Niebieska karta” w systemie działań interwencyjnych przyczynia się do skuteczniejszego i bardziej precyzyjnego stosowania.

Policjanci wypełniają swoje obowiązki zgodnie z określoną procedurą zawartą w przepisach prawa. Podstawą jest wspomniane wcześniej zarządzenie nr 21 Komendanta Głównego Policji z 31.12.2002 r. w sprawie sposobu przeprowadzania interwencji domowej przez policjantów.

Sporządzenie dokumentacji z wydarzenia nie kończy trybu procedury „Niebieskie Karty” trafiają do właściwego rewiru dzielnicowych którzy mają szereg zadań do wykonania w tej procedurze:

- gromadzą wszelką dokumentację z każdej interwencji, gdyż ma to istotne znaczenie w razie wszczęcia postępowania karnego wobec sprawcy przemocy w rodzinie
- kontaktują się z rodziną, w której przemoc wystąpiła, w celu bliższego rozeznania sytuacji i zorientowania się, jakiego rodzaju pomoc jest potrzebna, zwłaszcza, gdy w rodzinie są nieletnie dzieci;
- odbywają systematyczne wizyty, (co najmniej raz w miesiącu) sprawdzające stan bezpieczeństwa domowników i zachowania sprawcy przemocy w rodzinie;
- nawiązują współpracę z instytucjami i organizacjami społecznymi zobowiązanymi do udzielenia wsparcia i pomocy ofiarom przemocy oraz podjęcia skutecznych działań prewencyjnych wobec sprawców.

Obowiązki dzielnicowego w ramach procedury „Niebieskie Karty” są usystematyzowane chronologicznie i następują kolejno po sobie.

Na uwagę zasługuje również rola dzielnicowego jako koordynatora współpracy Policji z pomocą społeczną i innymi instytucjami wchodzącymi w skład lokalnego systemu wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Ponadto w celu wcześniejszego rozpoznania symptomów świadczących o stosowaniu przemocy w rodzinie, policjanci sporządzają analizy podejmowanych interwencji na podstawie których dzielnicowi docierają do miejsc, w których interwencje powtarzają się, rozpoznają problem i podejmują dalsze działania zmierzające do rozwiązania zaistniałej sytuacji.

Funkcjonowanie sposobu przeprowadzania przez policjantów interwencji domowej w sprawie przemocy w rodzinie podnosi jakość i skuteczność podejmowanych czynności.

Bezpośrednia i szybka reakcja służb patrolowych oraz niezwłoczne dotarcie dzielnicowego do rodziny, w której stwierdzono przemoc, przyczynia się do wyeliminowania - a na pewno ograniczenia - zjawiska przemocy w rodzinie. Taka procedura pozwala na współdziałanie służb patrolowych z dzielnicowymi, co przyczynia się do pogłębiania wiedzy o zjawiskach kryminogennych w rejonie działania dzielnicowego oraz wielopłaszczyznowego wykorzystania uzyskiwanych informacji.

Kierując się chęcią pomocy wszystkim policjantom z naszego województwa realizującym zadania z zakresu zapobiegania zjawiskom przemocowym w 2005 r. znowelizowano opracowany w 2004 r. Wydziale Prewencji KWP w Olsztynie „Informator dla Policjantów dotyczący przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony małoletnich ofiar przestępstw”. Zawarte w nim treści, m.in. algorytmy postępowania i informacje o instytucjach pomocowych, powinny przyczynić się do jeszcze większej efektywności podejmowanych działań, zmierzających do ograniczenia wyżej wymienionych zjawisk. Ponadto opracowany został informator dot. wykazu placówek pomocowych na terenie województwa, który jest uaktualniany co kwartał. Taki informator z wykazem wszystkich miejsc wsparcia dla ofiar przestępstw, m.in. ofiar przemocy, jest do wglądu w każdej jednostce policji u policjanta zajmującego się tą problematyką, w rewirze dzielnicowych i u dyżurnego. Ponadto wykazy te wraz z wykazami telefonów do każdej KPP/KMP w województwie znajdują się na stronie internetowej Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie w zakładce Wydziału Prewencji.

e) subkultury młodzieżowe

Jak powszechnie wiadomo subkultury młodzieżowe są elementem każdego społeczeństwa. Ich struktura, rozmiary i dynamika funkcjonowania zależą w znacznym stopniu od układów społeczno-politycznych państwa, uwarunkowań ekonomicznych oraz gospodarczych.

Członkowie subkultur dosyć często dopuszczają się naruszeń prawa, dlatego też rola Policji w przeciwdziałaniu zagrożeniom związanym z tworzeniem się i funkcjonowaniem subkultur młodzieżowych staje się jednym z podstawowych zadań.

Policjanci jednostek terenowych naszego województwa w 2005 roku ujawnili 2 grupy subkultur młodzieżowych (szalikowcy – na terenie działania KMP w Elblągu, neofaszyści – na terenie działania KPP w Szczytnie). Około 70 – osobowa grupa neofaszystów uaktywniła się na terenie PP w Pasymiu, gdzie w lutym minionego roku w lokalu gastronomicznym zorganizowała spotkanie, które odbyło się bez żadnych zdarzeń nadzwyczajnych. W Elblągu natomiast działa 60 - 70 - osobowa grupa szalikowców, która uaktywnia się podczas trwania imprez sportowych. Niepokojący jest fakt, iż na terenie działania tej jednostki działają samoistnie i spontanicznie powstające nieformalne 5 – 10 osobowe grupy młodocianych wyrostków w wieku 13 – 16 lat, którzy w bliskości swojego miejsca zamieszkania wykazują bardzo często cechy bezsensownej agresji, bywają niejednokrotnie pod wpływem alkoholu i przybierają często postać dobrze zorganizowanej grupy. Najczęściej działają i

spotykają się przy wielorodzinnych osiedlach, przy klatkach schodowych, boiskach szkolnych, kawiarenkach internetowych często identyfikując się ideowo z grupą tzw. blockersów. Ponadto na terenie działania KMP w Olsztynie wśród nieletnich funkcjonują grupy blockersów, punków i metalowców, jednak grupy te nie są najaktywniejsze. Najbardziej aktywna jest grupa ok. 200 szalikowców, którzy niejednokrotnie dopuszczają się takich czynów, jak: bójki, pobicia, zastraszania, uszkodzenia mienia.

W celu wyeliminowania ewentualnych zagrożeń policjanci utrzymywali stały kontakt z kierownictwem i zarządem klubów piłkarskich, dzięki czemu możliwe było podejmowanie działań zapobiegawczych skierowanych zawsze na eliminowanie w zarodku agresywnych zachowań i uspokajanie szczególnie aktywnych prowodyrów awantur i burd na stadionach.

f) sekty i nowe ruchy religijne

Z rozpoznania wynika, iż w województwie warmińsko-mazurskim nie zaobserwowano działalności sekt, grup satanistycznych i pseudosatanistycznych. Nie odnotowano żadnych zgłoszeń, ani interwencji dotyczących tego zagadnienia. Jedynie policjanci z KPP w Ostródzie, na podstawie własnego rozpoznania stwierdzili, że na terenie działania tut. jednostki istnieje grupa ok. 10 dorosłych osób, które utożsamiają się z ruchem Hary Kriszna.

g) prostytutka nieletnich

W 2005 roku w województwie warmińsko-mazurskim stwierdzono dwa przypadki prostytuowania się nieletnich dziewcząt. Policjanci z KPP w Giżycku – w lipcu minionego roku, w zajeździe, ujawnili dwie prostytuujące się dziewczynki. Jak wynika z rozpoznania przyczyną ich prostytuowania się była chęć zdobycia pieniędzy na własne potrzeby. W powyższej sprawie wszczęto postępowanie z art. 204 kk o to, że sprawca – właściciel agencji towarzyskiej czerpał korzyści materialne z nierządu tych nieletnich.

W celu dokładnego rozpoznania skali zjawiska prostytuowania się nieletnich w jednostkach terenowych naszego województwa prowadzone były na bieżąco działania operacyjne i kontrolne. Szczególnej kontroli poddawane są dworce kolejowe i autobusowe oraz inne miejsca gromadzenia się młodzieży. W wielu jednostkach zwiększono liczbę legitymowania nieletnich będących bez opieki osób dorosłych, szczególnie w porze wieczorowej i nocnej.

Problematyka zagrożeń, jakie niesie za sobą uprawianie prostytutki była również tematem spotkań policjantów z pedagogami szkolnymi oraz młodzieżą szkolną.

g) wykorzystywanie seksualne nieletnich

Wykorzystywanie seksualne dzieci to przestępstwo szczególnie groźne ze względu na jego ciężar gatunkowy i bardzo negatywnie odbierane przez opinię społeczną. Szereg przypadków ujawnienia takich przestępstw w całym kraju i w województwie warmińsko-mazurskim powodowało konieczność podjęcia zdecydowanych działań zapobiegawczych. Konieczne stało się zrobienie „pierwszego kroku” w kierunku przeciwdziałania takim zjawiskom przez Policję i zaproponowanie przez nią innym podmiotom współdziałania w tym zakresie. W jednostkach Policji garnizonu warmińsko-mazurskiego realizację od kilku lat prowadzone są działania zmierzające do zapobiegania wykorzystywaniu seksualnego nieletnich. Działania te zaplanowane zostały przez Wydział Prewencji i Zespół Psychologów Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, które to komórki, przy współdziałaniu Zespołu Prasowego KWP podjęły się wdrażaniu *Działań* w całym garnizonie i bezpośredniej realizacji części z ich elementów. Do realizacji zaangażowani są partnerzy zewnętrzni - media o zasięgu lokalnym i ogólnokrajowym, a w szczególności *RADIO OLSZTYN* i lokalna prasa a także Wojewódzkie Kuratorium Oświaty w Olsztynie.

Problemem do rozwiązania jest obserwowany wzrost ilości przestępstw polegających na wykorzystywaniu seksualnym nieletnich, a także duża ciemna liczba tego rodzaju czynów i nie zawsze właściwa (tj. pozytywna wobec ofiary i organów ścigania i negatywna wobec sprawców) reakcja społeczeństwa (szczególnie w małych miejscowościach).

Celem naszych działań jest przełamanie społecznej „bariery milczenia” i oporów, związanych z koniecznością dokonywania oficjalnych zgłoszeń (zmniejszenie „ciemnej liczby” takich przestępstw), umożliwienie nieletnim ofiarom przestępstw bezpośredniego i anonimowego dostępu do osób i instytucji niosącym im pomoc i wypracowania jednolitych, skutecznych procedur i metod działania minimalizujących negatywne odczucia nieletnich ofiar przestępstw.

Niezwykle ważne podczas wdrażania działań było „pozyskanie” mediów do pomocy w docieraniu do mieszkańców regionu z treściami profilaktycznymi. Dlatego też inaugurację działań rozpoczęto od konferencji prasowej, gdzie przybyłym przedstawicielom wielu różnych ogólnopolskich i lokalnych mediów przybliżono ich założenia, a w udzielanych wywiadach realizujący działania policjanci apelowali do ewentualnych świadków i ofiar takich przestępstw o konieczność zgłoszenia ich na Policji; mówili o szkodliwości tego rodzaju przestępstw i ich negatywnym oddziaływaniu na psychikę dziecka. Apele te ponawiano organizując w Radiu Olsztyn audycje „na żywo”, gdzie uczestniczący w nich policjanci z Wydziału Prewencji i Zespołu Psychologów KWP mogli na bieżąco odpowiadać na telefony słuchaczy.

W KWP w Olsztynie funkcjonuje specjalnie w tym celu powołana bezpłatna policyjna infolinia KWP w Olsztynie (nr tel. 0-800-339-202). W każdy poniedziałek, w godz. 10:00 – 12:00 dyżuruje pod nią policyjny psycholog (a o jej funkcjonowaniu systematycznie przypominają lokalna media). Z jego porad (a po umówieniu się – także bezpośredniej, bezpłatnej terapii) mogą korzystać wszyscy także osoby nieletnie i ich bliscy, świadkowie przestępstw związanych z wykorzystywaniem

nioletnich itp. Psychologowie poza udzielaniem porad starają się przekonać osoby posiadające informacje o tego typu przestępstwach, aby powiadomiły właściwe organy. W przypadku, gdy informację umożliwiającą podjęcie procesowych, czy nawet operacyjnych działań w tym zakresie przyjmie od razu sam psycholog, po odnotowaniu jej w specjalnie prowadzonym w tym celu rejestrze – przekazuje tą informację bezpośrednio właściwemu miejscowo komendantowi miejskiemu/powiatowemu Policji, który jest obowiązany do podjęcia natychmiastowych działań w sprawie.

Wszyscy dyżurni kmp/kpp i kp w województwie, a także Dyżurny KWP w Olsztynie są odpowiednio przygotowani na przyjmowanie podobnych zgłoszeń – tak anonimowych, jak i oficjalnych. Zostali pouczeni o konieczności specjalnego traktowania ofiar i świadków tego typu przestępstw. Każdy z wym. dyżurnych został wyposażony w opracowany wcześniej przez Wydział Prewencji KWP Wykaz instytucji niosących pomoc osobom potrzebującym w województwie warmińsko-mazurskim, tak, aby oprócz podjęcia odpowiednich kroków natury prawnej właściwych dla Policji mógł skierować poszkodowanych i ich bliskich do podmiotów mogących się nimi zaopiekować (np. w zorganizowaniu noclegu poza domem – z dala od członka rodziny – sprawcy wykorzystywania seksualnego dziecka).

W ramach kontynuacji omawianych działań włączono zagadnienie przeciwdziałania przestępstwom wykorzystywania seksualnego nieletnich w ogólnowojewódzki program prewencyjny „Bezpieczna Warmia i Mazury”. Ujęto to zagadnienie w jednym z projektów w ramach sfery „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży i na terenie placówek oświatowych” dot. Redukcji strachu przed stanieniem się ofiarą przemocy rówieśniczej i wykorzystywania seksualnego na terenie szkół i placówek oświatowych. Projekt adresowany jest do trzech grup odbiorców: nauczycieli, rodziców i pedagogów (uświadomienie problemu, umiejętność postępowania w sytuacjach, zagrożenia i sytuacjach kryzysowych, informacje nt. jak rozpoznać dziecko, wobec którego stosowano przemoc bądź które było wykorzystywane seksualnie, jak i kiedy kontaktować się z Policją).

Dla policjantów „pierwszego kontaktu z obywatelem” rozpoczęto cykl szkoleń, realizowanych przez policyjnych psychologów. Na szkoleniach przekazywana jest wiedza, jak rozpoznać dziecko, które mogło być wykorzystywane seksualnie. W pierwszej kolejności przeszkolono policjantów zajmujących się w jednostkach terenowych przeciwdziałaniem demoralizacji nieletnich i patologiami społecznymi.

Pomimo tego, że przestępstwo wykorzystywania seksualnego nieletnich jest (ze szkodą dla ofiar) tematem „trudnym” i wstydliwym w województwie częściej zaczęto o nim mówić, a nowe przypadki ujawnienia tego rodzaju przestępstw do tej pory pozostających w cieniu rodzinnych domów to widomy efekt skuteczności omawianych działań. O tym samym świadczą dziesiątki osób, które korzystały z pomocy psychologa za pośrednictwem telefonicznej anonimowej infolinii.

Ponadto w Komendzie Wojewódzkiej Policji w grudniu 2005 zorganizowano Konferencję „Jak pomóc dziecku krzywdzonemu”. Tematem przewodnim konferencji była systemowa pomoc dzieciom krzywdzonym i wykorzystywanym seksualnie. Uczestnikami konferencji byli specjaliści z różnych dziedzin zajmujący się pomocą dzieciom – ofiarom przestępstw, m.in. sędziowie, kuratorzy, pracownicy instytucji pomocowych i opiekuńczych oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci.

i) bezdomność, bezrobocie, żebractwo

Bezdomność

Według danych uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej, na dzień 15 września 2005 r., liczbę bezdomnych w województwie warmińsko-mazurskim szacuje się na około **1199** osób:

- 1050 mężczyzn;
- 124 kobiety;
- 25 dzieci.

LICZBA OSÓB BEZDOMNYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO WG STANU NA DZIEŃ 15.09.2005 r. (z uwzględnieniem przyczyn bezdomności)									
Powiat	Liczba osób bezdomnych				Przyczyna bezdomności				
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Dzieci	Alkoholi zm	Przestępczość	Choroby	Eksmisja	Inne
Elbląg	423	386	35	2	336	149	123	198	16
Olsztyn	269	242	26	1	183	63	114	145	18
Bartoszyce	45	42	3	0	32	6	2	18	11
Braniewo	34	23	6	5	10	2	3	5	14
Działdowo	22	21	1	0	19	1	1	4	2
Elk	40	36	4	0	28	2	7	7	0
Giżycko	47	35	8	4	22	3	3	9	10
Gołdap	3	3	0	0	2	0	0	1	0
Ława	25	18	5	2	13	1	3	4	6
Kętrzyn	39	34	5	0	30	5	0	36	2
Lidzbark Warm.	23	15	7	1	11	1	2	5	4
Mragowo	59	49	7	3	36	7	6	29	16
Nidzica	16	15	1	0	14	0	0	8	0
Nowe Miasto L.	7	7	0	0	1	1	1	2	2
Olecko	17	17	0	0	15	0	2	3	2
Ostróda	71	57	12	2	45	7	9	13	18
Pisz	13	13	0	0	11	0	0	1	0
Szczytno	41	32	4	5	18	3	1	20	4
Węgorzewo	5	5	0	0	5	0	0	0	7
RAZEM	1199	1050	124	25	831	251	277	508	132

W stosunku do stanu na 15 września 2004 r. zanotowano wzrost liczby bezdomnych o 76 osób (6 %).

Z analizy uzyskanych danych wynika, iż najwięcej osób bezdomnych przebywa w gminach naszego województwa:

- Elbląg - 423;
- Olsztyn - 269;
- Ostróda - 71;
- Mrągowo- 59;
- Giżycko - 47

Najczęstszą przyczyną bezdomności są:

- alkoholizm - **831**;
- eksmisja - **508**;
- choroby - **277**;
- przestępczość - **251**.

Wśród innych wyszczególnionych przyczyn bezdomności wymieniane są m.in.: konflikty rodzinne, rozwód, dobrowolne opuszczenie miejsca zamieszkania, utrata źródła dochodu, własny wybór, wymeldowanie administracyjne, sprzedaż mieszkania, niezaradność życiowa, narkomania, a także przemoc w rodzinie.

Niepokojącym zjawiskiem, podobnie jak w roku minionym, jest fakt, iż z roku na rok wzrasta liczba bezdomnych dzieci. W stosunku do września 2004 roku we wrześniu roku 2005 liczba bezdomnych dzieci wzrosła o 4.

W oparciu o informacje z ośrodków pomocy społecznej wynika, że na terenie województwa warmińsko – mazurskiego w 40 schroniskach, noclegowniach oraz innych miejscach świadczących usługi na rzecz osób bezdomnych znajduje się 719 miejsc noclegowych, 5 dużych jadłodajni (2 w Olsztynie, 1 w Elblągu, 1 w Ostródzie, 1 w Drygalech,) wydaje posiłki dla 1848 osób. Z tej formy pomocy korzystają osoby bezdomne, ubogie i niezaradne życiowo.

Ponad połowa ww. miejsc noclegowych i większość punktów pomocy w formie posiłków prowadzona jest przez organizacje pozarządowe i kościelne.

Trzy placówki w województwie warmińsko – mazurskim to duże, całoroczne noclegownie:

- Dom Odzyskanych dla Życia Markot w Marwałdzie, prowadzona przez Monar w Warszawie – placówka na 170 miejsc,

- Schronisko dla Bezdomnych im. Sabiny Kusznierek w Olsztynie, finansowane i prowadzone przez MOPS w Olsztynie – placówka dla 106 osób,
- Dom dla Bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Elblągu, finansowany przez Miasto Elbląg, prowadzony przez siostry zakonne – na 60 miejsc (w okresie zimowym do 100).

W naszym regionie funkcjonują też placówki na 15 – 20 osób i małe na 2-3 miejsca noclegowe, przeznaczone na pomoc doraźną lub uruchamiane tylko na okres zimowy.

Według danych zestawionych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności objęta była następująca liczba osób:

- w 2001 roku - 4 osoby, a 2 spośród nich pozytywnie zakończyło program i wyszło z kręgu bezdomności;
- w 2002 roku - 42 osoby, a 8 spośród nich wyszło z kręgu bezdomności;
- w 2003 roku - 82 osoby, a 8 spośród nich wyszło z kręgu bezdomności.
- w 2004 roku- 43 osoby, 11 spośród nich wyszło z kręgu bezdomności,

Według stanu na dzień 15 września 2005 roku programami wychodzenia z bezdomności objętych było 56 osób, z czego 18 osób podjęło terapię lub leczenie, 21 osób pojęło zatrudnienie w ramach realizacji programu, 16 osób objętych indywidualnym programem wyszło z bezdomności.

W związku z okresem jesienno-zimowym, policjanci naszego garnizonu podejmują szereg działań prewencyjnych, zmierzających do zapobiegania tragicznym zdarzeniom z udziałem bezdomnych czy samotnych. Policjanci prewencji mają bezwzględny obowiązek kontrolowania miejsc, w których mogą przebywać bezdomni i doprowadzania ich do noclegowni, schronisk, bądź innych miejsc, w których uzyskają niezbędną pomoc, a ponadto obligowani są do niezwłocznego podejmowania zadań określonych w dokumencie pn. *"Procedury postępowania Policji wobec osób bezdomnych i żebrzących"* opracowanym w KGP.

Ponadto policjanci wszystkich jednostek garnizonu warmińsko-mazurskiego nawiązali współpracę ze Strażą Miejską, a w niektórych jednostkach także z Państwową Strażą Pożarną oraz zarządcami ogródków działkowych. W wyniku podjętych rozmów i organizowanych spotkań przedstawiciele tych instytucji wytypowali miejsca gromadzenia się osób bezdomnych (na tej podstawie utworzone zostały tzw. „mapy bezdomności”), a także wypracowali metody działań pomocowych, które w wielu przypadkach polegają na dokonywaniu wspólnych kontroli i lustracji wcześniej wytypowanych miejsc. W przypadku kontrolowania ogródków działkowych szczególna uwaga skupiona jest przede wszystkim na sprawdzeniu zabezpieczenia p. pożarowego altanek, by nie dopuścić do zaprószenia ognia, co w rezultacie może doprowadzić do zezadzenia i śmierci przebywających tam osób.

W ramach współpracy z instytucjami i organizacjami, w których zakresie działania znajduje się pomoc osobom bezdomnym i ubogim, policjanci garnizonu warmińsko-mazurskiego nawiązali stałą współpracę z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego, gdzie uruchomiona została na okres zimowy bezpłatna infolinia, pod numerem której całodobowo można uzyskać informacje o noclegowniach i innych placówkach świadczących pomoc osobom bezdomnym z terenu województwa

W kilku jednostkach opracowane zostały ulotki i plakaty z informacjami, gdzie osoby bezdomne mogą szukać pomocy i jaką pomoc mogą uzyskać. Ulotki z adresami i numerami telefonów noclegowni lub innych instytucji niosących pomoc rozdawane są osobom bezdomnym przez dzielnicowych i policjantów ogniów patrolowo-interwencyjnych. Plakaty natomiast rozwieszane są przez pracowników opieki społecznej.

Dane uzyskane z jednostek terenowych wskazują na fakt, iż w okresie październik-grudzień 2005 r. na terenie całego województwa zanotowano 3 zdarzenia związane ze śmiertelnym zejściem bezdomnych osób z powodu wychłodzenia organizmu.

Bezrobocie

Z danych uzyskanych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy, według stanu na dzień 31 grudnia 2005 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa warmińsko-mazurskiego wynosiła 150 910 osób, w tym 80 400 kobiet (tj. 53,3 %). W stosunku do listopada 2005 r. liczba bezrobotnych zwiększyła się o 2 586 osób, tj. 1,7%. Wzrost poziomu bezrobocia spowodowany jest sezonowością zmian na rynku pracy województwa warmińsko – mazurskiego. Jednak w dłuższym przedziale czasowym bezrobocie nadal wykazuje tendencje spadkowe. W stosunku do końca grudnia 2004 nastąpił spadek liczby bezrobotnych o 11 451 osób tj. 7,1%.

Stopa bezrobocia w regionie warmińsko – mazurskim na koniec grudnia 2005 r. wynosiła 27,5 % (przy średniej dla kraju 17,6 %). W dalszym ciągu stopa bezrobocia w naszym województwie jest najwyższa w Polsce. W stosunku do listopada 2005 roku, wskaźnik stopy bezrobocia w regionie wzrósł o 0,4 pkt. procentowego, natomiast w kraju o 0,3 pkt. procentowego.

W porównaniu do grudnia 2004 roku stopa bezrobocia spadła o 1,7 pkt. procentowego. W tym czasie, w kraju o 1,4 pkt. procentowego.

Nie bez znaczenia pozostaje związek bezrobocia z przestępczością. Według statystyki w województwie warmińsko-mazurskim 10837 osób podejrzanych o popełnienie przestępstw o charakterze kryminalnym to bezrobotni, co stanowi 36,7% ogółu sprawców przestępstw kryminalnych w województwie.

LICZBA PODEJRZANYCH BEZROBOTNYCH W WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW			
Kategorie przestępstw	PODEJRZANI		
	OGÓLEM	BEZROBOTNI	%
zabójstwo	46	18	39,13
uszczerbek na zdrowiu	572	175	30,59
udział w bójce lub pobiciu	1384	426	30,78
zwałcenie	56	27	48,21
kradzież cudzej rzeczy	2849	1020	35,8
rozbój wymuszenie rozbójnicze	864	263	30,43
RAZEM	5771	1929	33,42

Udział sprawców bezrobotnych do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w województwie wynosi 7,18%.

Żebractwo

Z uwagi na znaczny wzrost skali żebractwa na terenie całego kraju, policjanci garnizonu warmińsko-mazurskiego w czasie pełnienia służby stosują się do zadań określonych w dokumencie opracowanym w KGP "Procedury postępowania...", a w szczególności do algorytmów postępowania policjanta, z których wynika konieczność podejmowania interwencji wobec wszystkich osób, których zachowania wykazują znamiona żebractwa oraz konieczność bezwzględnego reagowania w przypadkach żebrania małoletnich oraz w sytuacjach wykorzystywania do tego procederu dzieci.

Na terenie naszego województwa skala tej patologii nie jest niepokojąca i ma charakter incydentalny i krótkoterminowy.

Przedstawia się to w sposób następujący:

Żebractwo – skala zjawiska																	
Rodzaj informacji	Ujawnione osoby trudniące się żebractwem, w tym									Najczęstsze formy żebractwa				Podjęte czynności			
	Ogółem	Nieletni		Osoby powyżej 18 roku życia						Ulica, bądź inne miejsce publiczne	Środki komunikacji	Lokal gastronomiczny	Inne	Ilość wniosków opiekuńczych w sprawach nieletnich	Ilość wniosków do Sądu Grodzkiego z art. 58 kw	Art. 104 kw	Art. 105 kw
		Dziewczęta	Chłopcy	Bezdomne kobiety	Bezdomni mężczyźni	Pracujące kobiety	Pracujący mężczyźni	Niepracujące kobiety	Niepracujący mężczyźni								
I półrocze	19	0	2	0	5	0	0	1	11	18	0	0	1	1	3	0	0
II półrocze	24	3	5	0	3	0	0	3	10	19	0	0	5	11	11	0	0
Cały rok 2005	43	3	7	0	8	0	0	4	21	37	0	0	6	12	14	0	0

Głównym miejscem procederu żebractwa są dworce PKP i PKS, tereny przyległe do supermarketów, kościoły oraz centrum miast. Zjawisko to w naszym województwie nie stanowi istotnego zagrożenia dla bezpieczeństwa i porządku publicznego.

II. PREWENCJA KRYMINALNA.

UTWORZONE FUNKCJE RECEPCYJNE I PONIESIONE KOSZTY

Tabela nr 2

JEDNOSTKA	LICZBA JEDNOSTEK W KTÓRYCH UTWORZONO FUNKCJE RECEPCYJNE	LICZBA JEDNOSTEK W KTÓRYCH UTWORZONO FUNKCJE RECEPCYJNE W 2005r.	KTO OBSŁUGUJE INTERESANTÓW	
			POLICJANT	PRACOWNIK POLICJI
KWP	1			2
KPP	4	1		7
KMP	1		2	
RAZEM	6	1	3	9

LOKALNE STRATEGIE ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI PODPISANE PRZEZ KOMENDANTÓW JEDNOSTEK

(dane liczbowe)

Tabela nr 1

JEDNOSTKA	ILOŚĆ PRZYJĘTYCH PROGRAMÓW I PODPISANYCH POROZUMIEŃ				ŚRODKI REALIZACJĘ PROGRAMÓW I POROZUMIEŃ (w tys. zł)			
	ADMINISTRACJA RZĄDOWA	ADMINISTRACJA SAMORZĄDOWA	ORGANY ADMINISTRACJI TERENOWEJ	INNE PODMIOTY	ADMINISTRACJA	POLICJA	INNE	RAZEM
KWP								
KPP	3	4	8	22	8,3	10	0,8	9,1
KMP	2	4	1	3	15550	209		15759
KP		1	1		90			90
RAZEM	5	5	10	25	15648,3	219	0,8	15858,1

1.

SŁUŻBA DZIELNICOWYCH

Tabela Nr 3

Liczba rewirów, rejonów dzielnicowych i posterunków Policji

Województwo	Liczba rewirów	Liczba rejonów dzielnicowych	Liczba zespołów dzielnicowych	Liczba posterunków Policji
warmińsko – mazurskie	35	285	14	32

Tabela Nr 4

Stanowiska etatowe i ich obsada.

Stanowisko	Stan etatowy	Stan ewidencyjny ¹	Stan faktyczny ²	% policjantów mianowanych	% obsady
Kierownik rewiru	35	34	35	97,14 %	100 %
Dzielnicowy	278	213	265	76,61 %	95,32 %
OGÓLEM	313	247	300	78,91 %	95,85 %

¹ - liczba policjantów mianowanych na stanowiska

² - ogólna ilość policjantów pełniących obowiązki dzielnicowych

Tabela Nr 5

Staż służby w Policji kierowników rewirów i dzielnicowych.

Staż służby	Kierownicy rewiru	Dzielnicowi	RAZEM
Do 3 lat	0	23	23
Od 3 do 5 lat	0	22	22
Od 5 do 10 lat	3	86	89
Od 10 do 15 lat	9	78	87
Powyżej 15 lat	23	56	79
RAZEM	35	265	300

Tabela Nr 6

Staż służby na stanowisku kierownika rewiru i dzielnicowego:

Staż służby	Kierownicy rewiru	Dzielnicowi	RAZEM
Do 3 lat	14	81	95
Od 3 do 5 lat	10	57	67
Od 5 do 10 lat	9	77	86
Od 10 do 15 lat	1	35	36
Powyżej 15 lat	1	15	16
RAZEM	35	265	300

Tabela Nr 7

Wykształcenie specjalistyczne kierowników i dzielnicowych.

Przeszkolenie	Kierownicy rewirów dzielnicowych	Dzielnicowi	RAZEM
Specjalistyczne o specjalności dzielnicowego (podoficerskie, aspiranckie, inne)	28	201	229
Specjalistyczne o specjalności innej niż dzielnicowy	6	17	23

Bez przeszkolenia specjalistycznego	0	47	47
Inne	1	0	1
RAZEM	35	265	300

Liczba uzyskanych etatów w wyniku pokrycia kosztów ich utrzymania przez powiat lub gminę na podstawie art. 13 ust. 4 ustawy o Policji, w rozbiciu na liczbę podpisanych porozumień oraz liczbę tych etatów (w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia roku sprawozdawczego)

Województwo	Liczba uzyskanych etatów dzielnicowych	W tym:	
		liczba podpisanych porozumień	liczba tych etatów
warmińsko – mazurskie	0	0	0
RAZEM	0	0	0

Ocena jakości obsługi interesantów i badania opinii publicznej.

Wykonując badania ankietowe wśród mieszkańców terenu działania jednostki Policji oceny jakości obsługi interesantów dokonywano w 11 jednostkach powiatowych Policji w województwie warmińsko-mazurskim: 10 KPP (w Ełku, Działdowie, Bartoszycach, Braniewie, Węgorzewie, Szczytnie, Ostródzie, Mrągowie, Iławie i Giżycku) oraz w KMP w Elblągu.

W Konkursie na „Warmińsko-Mazurską Nagrodę Jakości” brała udział KWP w Olsztynie i KPP w Kętrzynie. KPP w Iławie wzięła udział w organizowanym przez Szefa Służby Cywilnej RP konkursie na „Najbardziej Przyjazny Urząd Administracji Rządowej”. Do organizowanego przez MSWiA Konkursu „Bezpieczna Gmina” przystąpiły 2 gminy: Gm. Świętajno (Pow. Szczytno) i U.M. i Gm. w Ełku (Pow. Ełk).

Rola dzielnicowego w działaniach profilaktycznych. Zakres merytoryczny działań.

Dzielnicowi wszystkich jednostek Policji realizują działania prewencyjne w ramach *Ogólnowojewódzkiego Programu Prewencyjnego „BEZPIECZNA WARMIA I MAZURY”* (opracowanego w Wydziale Prewencji KWP w Olsztynie w drugiej połowie 2004r.) Jest on odpowiedzią na konieczność opracowania nowych, bardziej efektywnych metod działań Policji w zakresie prewencji kryminalnej i związanej z tym współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi.

Program realizowany jest przez wszystkie jednostki Policji w województwie w 3 sferach:

- *Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży i na terenie placówek oświatowych* - w ramach tej sfery od jest projekt „Redukcja strachu przed staniem się ofiarą przemocy rówieśniczej i wykorzystywania seksualnego na terenie szkół i placówek oświatowych województwa warmińsko-mazurskiego” (adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych) oraz wdrażany

od listopada 2005r., adresowany do uczniów klas pierwszych szkół podstawowych projektu „Bezpiecznie z Sierżantem Bobrem” . Dzielnicy wszystkich jednostek uczestniczyli w przypadku każdej z jednostek w wizytach w szkołach i spotkaniach .

- Bezpieczeństwo w miejscach publicznych – w ramach przedmiotowej sfery realizowane są projekty „Bezpieczna podróż” (od początku 2005r. mający na celu zapewnienie porządku publicznego i bezpieczeństwa na kolei – realizowany przede wszystkim na poziomie ogólnowojewódzkim przy współpracy ze Sztabem Policji KWP), „TAXI-OKO” (wdrażany w ramach Programu od początku 2005r. system alarmowania o zagrożeniach przez podmioty pozapolicyjne: kierowców taksówek i komunikacji miejskiej oraz pracowników agencji ochrony osób i mienia przy udziale występujących w charakterze „gospodarzy projektu” władz lokalnych, realizowany w poszczególnych powiatach, zbieżny z założeniami Programu „BEZPIECZNA POLSKA”) oraz realizowanego od grudnia 2005r. projektu „Stop! - kradzieżom kieszonkowym”.
- Bezpieczeństwo w miejscach zamieszkania – w ramach tej sfery od początku 2005r. wdrażane są projekty „Mój Dzielnicowy” (zakładający przybliżenie dzielnicowego do mieszkańców jego rejonu i dzięki temu – poprawę jakości współpracy Policji ze społeczeństwem oraz poprawę społecznych ocen działania Policji), „Sąsiedzki Program Przeciwdziałania Przestępczości” (działanie obywateli w ramach poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego we własnym otoczeniu w oparciu o tzw. „pierścienie bezpieczeństwa”), „Patrol Obywatelski” (realizowany na wzór społecznych patroli funkcjonujących na terenie powiatu szczycieńskiego) i wdrażany od września 2005r. projekt „Społeczne Konsultacje” (przekazywanie Policji przez lokalne społeczności informacji o zagrożeniach i sugestiach odnośnie działań zmierzających do poprawy stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego poprzez wypełnianie rozdawanych przez policjantów – głównie dzielnicowych anonimowych ankiet i przy wykorzystaniu anonimowej telefonicznej infolinii).

Ponadto dzielnicowi realizowali czynności profilaktyczne (spotkania w szkołach i inne spotkania ze społeczeństwem) w ramach innych działań podejmowanych na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży („Bezpieczne Wakacje” i „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczna Droga do Szkoły” i in.)

Działania dzielnicowych oceniane są od 1.04.2005r. we wszystkich jednostkach Policji garnizonu warmińsko-mazurskiego na podstawie opracowanego w Wydziale Prewencji KWP w Olsztynie systemu punktowej oceny dzielnicowych.

**IV. ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNO-STRUKTURALNE W JEDNOSTKACH
DOTYCZĄCE PROFILAKTYKI (prewencja kryminalna/problematyka
nieletnich i patologii)**

**PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE W JEDNOSTKACH POLICJI
DOTYCZĄCE PROFILAKTYKI / STRUKTURY ETATOWE**

Tabela nr 8

JEDNOSTKA	LICZBA JEDNOSTEK	SEKCJA	REFERAT	OGNIWO	ZESPÓŁ	STANOWISKO* ds. PK NIEWYODRĘBNIONE STRUKTURALNIE	STANOWISKO* NIEWYODRĘBNIONE (łączenie problematyk)
KWP	1						
KPP	17				6	3	6
KMP	2				1		1
KP	20				2	2	4
RAZEM	40				9	5	11

* - zaznaczenie rubryki samodzielne stanowisko oznacza, iż stanowiska tego nie należy uwzględniać w funkcjonowaniu innych struktur (samodzielna sekcja, sekcja, zespół)

**PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA ORGANIZACYJNE W JEDNOSTKACH POLICJI
DOTYCZĄCE PROFILAKTYKI / STRUKTURY NIEETATOWE/**

Tabela nr 9

JEDNOSTKA	LICZBA JEDNOSTEK	SEKCJA	REFERAT	OGNIWO	ZESPÓŁ	STANOWISKO* ds. PK NIEWYODRĘBNIONE STRUKTURALNIE	STANOWISKO* NIEWYODRĘBNIONE (łączenie problematyk)
KWP	1						
KPP	17				8	1	13
KMP	2				1		
KP	20						18
RAZEM	40				9	1	31

* - zaznaczenie rubryki samodzielne stanowisko oznacza, iż stanowiska tego nie należy uwzględniać w funkcjonowaniu innych struktur (samodzielna sekcja, sekcja, zespół).

Opracowano w Wydziale Prewencji KWP w Olsztynie

**Oryginal podpisał:
NACZELNIK WYDZIAŁU PREWENCJI
KWP W OLSZTYNIE
mł. insp. mgr inż. WIESŁAW KAPUSCIŃSKI**

załącznik nr 1

CZYNY KARALNE NIELETNICH

Jednostka Policji	Czyny karalne nieletnich			Przestępstwa stwierdzone w 2005 roku	% udział czynów karalnych nieletnich do ogółu przestępstw stwierdzonych	
	2004 rok	2005 rok	wzrost		2004 rok	2005 rok
			(-) spadek			
ELBLĄG	704	420	-284	6820	9,6	6,2
OLSZTYN	504	488	-16	10308	4,5	4,7
BARTOSZYCE	76	178	102	2100	3,1	8,5
BRANIEWO	58	89	31	1937	3,2	4,6
DZIAŁDOWO	44	73	29	1766	2,4	4,1
ELK	180	275	95	3004	5,7	9,2
GIŻYCKO	80	93	13	2515	2,9	3,7
GÓLDAP	59	84	25	1078	5,9	7,8
ILAWA	61	84	23	2586	2,4	3,2
KĘTRZYN	77	111	34	2080	3,6	5,3
LIDZBARK WARMIŃSKI	60	50	-10	1390	4,3	3,6
MRĄGOWO	78	110	32	2119	4,3	5,2
NIDZICA	52	50	-2	1305	4,7	3,8
NOWE MIASTO LUBAWSKIE	48	30	-18	957	5,3	3,1
OLECKO	58	55	-3	1189	4,5	4,6
OSTRÓDA	193	133	-60	3584	4,2	3,7
PISZ	102	108	6	2164	4,2	5,0
SZCZYTNO	193	181	-12	2693	6,6	6,7
WĘGORZEWO	40	22	-18	639	5,0	3,4
RAZEM	2667	2634	-33	50234	5,0	5,2

Opracowała: podkom. Małgorzata Bojarowska

ZESTAWIENIE
CZYNÓW KARALNYCH I SPRAWCÓW CZYNÓW KARALNYCH
W WYBRANYCH KATEGORIACH PRZESTĘPSTW
ZA ROK 2005

KATEGORIE PRZESTĘPSTW		wzrost (-) spadek	województwo 2004 rok	województwo 2005 rok	Elbląg	Olsztyn	Bartoszyce	Branieńsko	Działowo	Ełk	Giżycko	Gołdap	Iława	Kętrzyn	Lidzbark Warm.	Mrągowo	Nidzica	Nowe Miasto Lub.	Olecko	Ostróda	Pisz	Szczytno	Węgrzewo
Czyny o charakterze kryminalnym	czyn	-46	2540	2494	413	465	171	88	51	256	92	79	79	98	47	103	49	27	48	128	102	177	21
	sprawcy	98	2339	2437	322	405	200	75	56	236	101	63	133	110	65	72	65	22	70	164	89	169	20
Czyny przeciwko życiu i zdrowiu	czyn	9	231	240	21	43	12	10	4	23	8	7	16	18	9	3	6	1	16	13	8	18	4
	sprawcy	25	403	428	28	77	19	21	4	39	14	10	39	26	27	5	11	2	31	29	15	28	3
Czyny przeciwko mieniu	czyn	-196	1691	1495	289	297	134	38	36	157	41	50	48	50	17	48	33	15	19	79	60	79	5
	sprawcy	23	1553	1576	239	277	169	41	43	156	64	42	76	64	22	47	40	10	27	112	58	79	10
uszczerbek na zdrowiu	czyn	16	122	138	13	26	9	5	3	16	3	3	7	11	2	2	4	0	11	5	3	12	3
	sprawcy	10	115	125	10	26	7	3	2	14	4	3	8	10	2	2	4	0	10	5	2	10	3
Bójka lub pobicie	czyn	-9	106	97	8	16	3	5	1	7	4	3	9	5	7	1	2	1	5	8	5	6	1
	sprawcy	17	277	294	18	51	12	17	2	25	7	5	31	13	25	3	7	2	21	24	13	18	0
Zgwałcenie	czyn	-4	7	3													1		1			1	
	sprawcy	-2	8	6													3		1			2	
Kradzież cudzej rzeczy	czyn	141	410	551	134	98	25	4	13	54	16	19	24	24	9	18	10	10	8	28	26	30	1
	sprawcy	73	495	568	90	97	30	6	17	54	25	18	33	32	10	17	12	5	11	43	27	38	3
w tym : kradzież i kradzież z włamaniem do samochodu	czyn	2	11	13	2	7										1			1		1	1	
	sprawcy	-5	19	14	3	5										2			1		1	2	
Kradzież z włamaniem	czyn	-353	884	531	79	121	78	26	18	41	12	26	10	13	1	7	12	1	5	26	22	30	3
	sprawcy	-51	594	543	58	89	107	28	20	37	24	16	25	18	2	10	20	2	7	30	20	24	6
Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	czyn	26	163	189	30	39	10	4		33	10	1	4	4	4	18	7	2	2	11	2	8	
	sprawcy	12	206	218	57	40	13	3		28	9	3	5	4	5	14	3	2	3	22	2	5	
w tym: rozbój z bronią	czyn	0	6	6	2					1				1			2						
	sprawcy	-11	16	5	2									1		1	1						

**WSKAŹNIK UDZIAŁU CZYNÓW KARALNYCH (przestępstw)
POPEŁNIONYCH PRZEZ NIELETNICH DO OGÓŁU PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH**

ZA ROK 2005

Kategorie przestępstw		woj ewó dzt wo	Elb ląg	Ols zty n	Bar tos zyc e	Bra nie wo	Dzi ańd ow o	Elk	Giż yck o	Goł da p	Iła wa	Kęt rzy n	Lid zba rk Wa rm.	Mr ąg ow o	Nid zic a	No we Mia sto Lu b.	Ole ck o	Ost ród a	Pis z	Sz czy tno	Wę gor ze wo
Kradzież z włamaniem	CZYNY	531	79	121	78	26	18	41	12	26	10	13	1	7	12	1	5	26	22	30	3
	WSKAŹNIK	7,6	8,2	7,6	19,7	14,9	7,7	11,7	3,1	16,6	2,7	5,9	0,7	2,2	7,3	0,9	5,5	4,5	8,1	7,2	3,5
Kradzież cudzej rzeczy	CZYNY	551	134	98	25	4	13	54	16	19	24	24	9	18	10	10	8	28	26	30	1
	WSKAŹNIK	5,9	9,9	4,1	7,2	2,0	4,8	11,4	3,1	12,3	5,9	6,4	5,4	5,0	6,5	7,6	3,2	4,2	7,0	5,6	0,7
Rozbój, kradzież rozbójnicza i wymuszenie rozbójnicze	CZYNY	189	30	39	10	4		33	10	1	4	4	4	18	7	2	2	11	2	8	
	WSKAŹNIK	16,7	16,0	11,8	19,2	11,8		45,2	13,9	3,8	10,8	10,8	15,4	43,9	46,7	33,3	6,7	12,9	14,3	19,5	
Uszczybek na zdrowiu	CZYNY	138	13	26	9	5	3	16	3	3	7	11	2	2	4	0	11	5	3	12	3
	WSKAŹNIK	16,6	12,0	14,7	23,7	11,6	8,3	33,3	11,5	21,4	12,7	21,2	10,5	11,1	25,0		33,3	8,3	11,5	36,4	21,4
Bójka lub pobicie	CZYNY	97	8	16	3	5	1	7	4	3	9	5	7	1	2	1	5	8	5	6	1
	WSKAŹNIK	12,4	11,6	9,9	8,6	17,9	11,1	17,5	11,4	11,5	17,6	16,1	25,0	3,7	8,3	12,5	16,1	9,0	17,2	12,0	8,3

Opracowała: podkom. Małgorzata Bojarowska

OSOBY NIELETNIE - SPRAWCY CZYNÓW KARALNYCH

Jednostka Policji	Osoby nieletnie			Osoby podejrzane w 2005 roku	% udział osób nieletnich do ogółu podejrzanych	
	2004 rok	2005 rok	( ) wzrost		2004 rok	2005 rok
			(-) spadek			
ELBLĄG	332	330	-2	3467	10,5	9,5
OLSZTYN	502	425	-77	5322	9,8	8,0
BARTOSZYCE	94	205	111	1247	6,8	16,4
BRANIEWO	76	76	0	1317	6,0	5,8
DZIAŁDOWO	72	61	-11	1268	5,8	4,8
ELK	252	252	0	1948	12,6	12,9
GIŻYCKO	121	103	-18	1432	8,3	7,2
GOŁDAP	57	70	13	717	8,8	9,8
IŁAWA	98	138	40	1578	6,9	8,7
KĘTRZYN	89	123	34	1369	7,5	9,0
LIDZBARK WARMIŃSKI	78	68	-10	980	8,6	6,9
MRAĞOWO	85	83	-2	1129	8,7	7,4
NIDZICA	73	66	-7	914	8,8	7,2
NOWE MIASTO LUBAWSKIE	37	24	-13	665	6,3	3,6
OLECKO	54	72	18	703	8,9	10,2
OSTRÓDA	194	168	-26	2109	7,7	8,0
PISZ	89	94	5	1394	6,7	6,7
SZCZYTNO	139	172	33	1480	10,5	11,6
WĘGORZEWO	38	21	-17	417	8,2	5,0
RAZEM	2480	2551	71	29456	8,7	8,7

Opracowała: podkom. Małgorzata Bojarowska

(stempel jednostki)

załącznik nr
5

Stp -16/1
Zestawienie statystyczne
dotyczące rozpoznania i profilaktycznej pracy Policji
na rzecz nieletnich w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku

Wyszczególnienie		L.p.	liczba	
Ilość założonych kart nieletniego w okresie sprawozdawczym	ogółem:	1.	2074	
	z tego:	zagrożeń demoralizacją	2.	844
		sprawcy czynów karalnych	3.	1230
Ilość prowadzonych kart nieletniego ogółem (stan na ostatni dzień okresu sprawozdawczego)		4.	3032	
Wnioski, zawiadomienia, interwencje skierowane do instytucji i organizacji	Ogółem: (suma poz.6-13)	5.	4224	
	z tego do:	sądów rodzinnych	6.	2139
		szkół i innych placówek oświaty i wychowania	7.	721
		szuflby zdrowia i opieki społecznej	8.	499
		poradni wszelkich typów	9.	167
		organizacji społecznych i młodzieżowych	10.	13
		sąmorządów lokalnych	11.	48
		innych instytucji i organizacji	12.	829
ujawnieni nieletni:	pod wpływem narkotyków	13.	36	
	pod wpływem alkoholu	14.	930	
	członkowie subkultur młodzieżowych	15.	15	
	uciekinieryzy z:	domów rodzinnych	16.	254
		placówek opiekuńczo - wychowawczych	17.	386
		ośrodków szkolno - wychowawczych	18.	221
		schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych	19.	75
	prostyuuujący się:	dziewczęta	20.	2
		chłopcy	21.	0
	sekty i nowe ruchy religijne		22.	0
rodziny patologiczne		23.	2313	
rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze:	z nieletnimi	24.	0	
	z rodzicami / opiekunami prawnymi	25.	2348	
spotkania z młodzieżą		26.	9900	
spotkania z rodzicami		27.	1211	
spotkania z pedagogami		28.	2842	

Zatwierdził :

Sporządziła:

NACZELNIK WYDZIAŁU PREWENCJI
KWP W OLSZTYNIE
ml. insp. mgr inż. WIESŁAW
KAPUSCIŃSKI

podkom. Małgorzata Bojarowska

ZESTAWIENIE STATYSTYCZNE
NIELETNICH PRZEBYWAJĄCYCH W POLICYJNYCH IZBACH DZIECKA
funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego

w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 roku.

POLICYJNA IZBA DZIECKA W:	LICZBA NIELETNICH PRZEBYWAJĄCYCH W PID			UMIESZCZENI W PID ZE WZGLĘDU NA:							UMIESZCZENI W PID:		LICZBA PISEMNYCH WNIOSKÓW I INTERWENCJI SKIEROWANYCH DO:			
	OGÓŁEM:	Z TEGO:		POPEŁNIENIE CZYNU KARALNEGO (art. 40 § 1 upn)			Ogółem z art. 40§1 upn	SAMOWOLNY POBYT POZA PLACÓWKĄ MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI (art.40 § 7 upn)			Ogółem z art. 40§7 upn	PO RAZ PIERWSZY :	PO RAZ KOLEJNY	SĄD URODZINNEGO	PLACÓWK I INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH	JEDNOSTEK POLICJI
		CHŁOPCY	DZIEWCZĘTA	13 - 14	15- 16	Do 17 lat		13-15	16-18	19-21						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
W Elblągu	203	181	22	48	146	1	195	0	6	2	8	111	92	156	78	111
W Olsztynie	196	170	26	44	49	82	175	6	14	1	21	134	62	36	14	23
województwo	399	351	48	92	195	83	370	6	20	3	29	245	154	192	92	134

(zatwierdził)

NACZELNIK WYDZIAŁU PREWENCJI
KWP W OLSZTYNIE
ml. insp. mgr inż. WIESŁAW KAPUSCIŃSKI

podkom. Małgorzata Bojarowska
(stopień, imię i nazwiska sporządzającego)

(stempel jednostki)

Stp -16/1
Zestawienie statystyczne
dotyczące rozpoznania i profilaktycznej pracy Policji
na rzecz nieletnich w okresie od 1 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2005 r.

Wyszczególnienie		L.p.	liczba	56 Olsztyn																			
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	
Ilość założonych kart nieletniego w okresie sprawozdawczym	ogółem:	1.	2074	286	401	73	61	40	180	137	137	31	118	102	102	52	12	47	64	50	141	40	
	z tego:	zagroźni demoralizacją	2.	844	55	193	20	16	7	47	96	114	3	55	36	61	14	1	12	15	31	60	8
		sprawcy czynów karalnych	3.	1230	231	208	53	45	33	133	41	23	28	63	66	41	38	11	35	49	19	81	32
Ilość prowadzonych kart nieletniego ogółem (stan na ostatni dzień okresu sprawozdawczego)		4.	3032	311	604	87	70	47	331	235	137	45	275	87	102	74	34	94	97	105	193	104	
Wnioski, zawiadomienia, interwencje skierowane do instytucji i organizacji	Ogółem: (suma poz.6-13)	5.	4416	1232	121	90	97	67	497	179	93	138	186	138	112	292	56	212	162	192	473	79	
	z tego do:	sądów rodzinnych	6.	2139	317	94	50	74	23	176	85	19	138	147	98	86	146	32	132	130	183	152	57
		szkół i innych placówek oświaty i wychowania	7.	721	417	14	0	22	0	11	0	31	0	0	40	13	85	5	23	10	2	31	17
		usługi zdrowia i opieki społecznej	8.	499	15	0	0	0	6	115	48	43	0	37	0	1	53	11	57	14	5	94	0
		poradni wszelkich typów	9.	167	0	0	29	0	37	26	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	73	0
		organizacji społecznych i młodzieżowych	10.	13	0	0	0	0	0	9	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	0
		sąmorządów lokalnych	11.	48	2	0	0	1	1	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	25	3
innych instytucji i organizacji	12.	829	481	13	11	0	0	147	46	0	0	0	0	12	8	6	0	5	2	96	2		
ujawnieni nieletni:	pod wpływem narkotyków	13.	36	9	8	0	0	1	0	1	0	0	3	1	0	3	0	8	0	2	0	0	
	pod wpływem alkoholu	14.	930	103	93	22	44	7	102	20	35	97	32	88	59	24	17	20	39	76	30	22	
	członkowie subkultur młodzieżowych	15.	15	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	
	uciekierzy z:	domów rodzinnych	16.	254	111	0	8	6	5	35	13	6	1	23	5	0	5	0	9	10	15	1	1
		placówek opiekuńczo - wychowawczych	17.	386	187	6	25	8	4	5	32	18	5	14	0	12	0	8	1	50	0	11	0
		ośrodków szkolno - wychowawczych	18.	221	40	14	0	0	5	30	9	0	11	35	42	12	0	0	0	17	0	0	6
	prostyтуujący się:	schronisk dla nieletnich i zakładów poprawczych	19.	75	25	38	2	0	0	4	3	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	
		dziewczęta	20.	2	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
chłopcy	21.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
sekty i nowe ruchy religijne	22.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
rodziny patologiczne	23.	2313	556	12	182	59	27	316	59	52	68	169	38	97	162	13	155	47	236	33	32		
rozmowy profilaktyczno - ostrzegawcze:	z nieletnimi	24.	5021	1093	604	109	216	172	850	116	56	179	54	96	51	187	111	145	213	188	325	256	
	z rodzicami / opiekunami prawnymi	25.	2348	311	43	59	190	78	447	50	44	179	30	11	46	21	25	130	97	166	227	194	
spotkania z młodzieżą	26.	9900	1974	1044	589	350	964	754	131	60	850	442	231	343	608	199	103	473	251	204	330		
spotkania z rodzicami	27.	1211	685	3	106	4	30	15	10	13	83	26	4	3	3	62	6	51	4	97	6		
spotkania z pedagogami	28.	2842	474	726	73	112	140	240	39	21	240	47	19	7	52	190	47	92	82	224	17		

zatwierdził :

sporządziła:

podkom. Małgorzata Bojarowska